

ude i amterne, vil de ca. 700 fremover med de samme kompetencer, de samme kasketter, gøre tjeneste i staten i nogle store statslige regionale centre. Alt andet lige større faglige miljøer. Så er der omkring 300 af dem, der vil komme til at arbejde i regionalt regi, alt andet lige større faglige miljøer. Så vil altså godt halvdelen af dem skulle ud i de stadig større kommuner med alt andet lige større kommunale miljøenheder end i dag.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu ved jeg ikke, om mit tidligere job behøver at blive blandet ind i det, men tak for det. Det er så faktisk også derfor, jeg siger, at det her da ikke er forenklinger. Det kan godt være, at den enkelte borger får én indgang, men det er jo ikke det samme som forenklinger i, hvordan det hele fungerer.

Vi kan kigge nærmere på det i udvalget, vi kan få det illustreret og lavet tabeller, der viser, hvor mange flere instanser der kommer ind både på det statslige niveau og lokalt af forskellig art.

Men jeg har virkelig svært ved at forstå, at ministeren kan sige, at det er en forenkling, når man har haft en række ting på regionalt niveau, som nu flytter ud kommunalt, regionalt, statsligt regionalt i forskellige styrelser i staten og i nogen grad i Fødevarerministeriet.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jamen der er ikke andet at sige, end at invitationen, der jo også lå i det, til ligesom at gå ind i en reel dialog om det her, synes jeg er fin, så den større filosofiske debat om forenklingens væsen kommer vi nok ikke længere med i denne her omgang.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 93: Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Udmøntning af kommunalreformen). Af miljøministeren (Connie Hedegaard). (Fremsat 24/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

Lovforslaget her er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af den nye kommunalreform, som indebærer væsentlige ændringer af det eksisterende plansystem. Regionplanerne, som vi kender dem i dag, afskaffes, og kommuneplanerne skal fremover også omfatte planlægningen for det åbne land. Der indføres en ny plantype, den regionale udviklingsplan, som udarbejdes af regionsrådene. Den regionale udviklingsplan vil ikke planlægge anvendelsen af de enkelte arealer og træder således ikke i stedet for regionplanerne.

Når det drejer sig om kommuneplanlægning, skal kommuneplanen indeholde følgende elementer: Mål for udvikling både i byerne og i det åbne land, retningslinjer for de emner, der i dag fastlægger retningslinjer for regionplanerne, og rammer for lokalplanerne. Bestemmelserne for arealanvendelsen i de enkelte dele af kommunen skal anvendes i kommunernes konkrete administration af f.eks. landzonereglerne. Kommuneplanen bliver derved det samlede dokument, hvor borgere og virksomheder kan finde alle regler og krav til arealanvendelsen i deres kommune.

Kl. 14.00

Kommunerne gives mulighed for at fremsætte indsigelse mod nabokommunens planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for kommunens udvikling. Kan der ikke opnås enighed, afgøres sagen af regionsrådet.

Regionsrådene skal udarbejde regionale udviklingsplaner, som jeg nævnte før, som skal beskrive den ønskelige fremtidige udvikling for en række højt prioriterede emner og redegøre for de handlinger, regionsrådet vil foretage som opfølgning på udviklingsplanen. Regionsrådene skal fremme realiseringen af udviklingsplanen ved at yde økonomisk støtte til konkrete projekter, hvis der er hjemmel hertil i sektorlovgivningen. Og regionsrådene får adgang til at gøre ind-

sigelse, altså nedlægge veto, over for forslag til kommuneplaner, som er i modstrid med de regionale udviklingsplaner.

Det er ikke meningen, at regionsrådet skal kunne detailstyre den kommunale planlægning. En eventuel indsigt skal derfor være båret af overordnede hensyn til regionens samlede udvikling.

Lovforslaget indeholder bestemmelser, der fastsætter overordnede principper for kommunernes planlægning i hovedstadsområdet, og bestemmer, at miljøministeren efter høring af kommunerne fastsætter regler, der konkretiserer disse principper for planlægning.

VVM-reglerne har hidtil forudsat et tillæg til regionplanen. Med lovforslaget vil VVM-opgaven i fremtiden blive varetaget af kommunalbestyrelserne, og VVM-pligtige projekter vil kræve et tillæg til kommuneplanen. Enkelte projektyper har dog en sådan udstrækning eller kompleksitet, at miljøministeren påtager sig VVM-opgaven. Det gælder også for de sager om godkendelse af særligt forurenende virksomheder efter miljøbeskyttelsesloven, der skal behandles af staten.

Der indføres hjemmel til at fastsætte regler om, at kommunernes afgørelser om husdyrbrug efter VVM-reglerne i en overgangsperiode på 2 år skal godkendes af Miljøministeriet.

Den nuværende regionplans retningslinjer, altså regionplan 2005, opretholdes med samme retsvirkning som et landsplandirektiv indtil den 1. januar 2007. Amtsrådene vil efter den 1. januar 2006 ikke længere kunne tilvejebringe regionplansretningslinjer bortset fra VVM-tillæg.

Regionplan 2005 vil være de overordnede retningslinjer for kommunernes planlægning og administration efter de nye regler. Ministeren kan ophæve eller ændre retningslinjerne, når de nye kommuneplaner er udarbejdet, og således også varetage de overordnede hensyn.

Alt i alt er det her jo en videreførelse af den planlovgivning, som blev vedtaget i 2002, hvor vi ændrede ved en decentralisering af planloven og planlovgivningen. Så fra Venstres side er vi meget positive over for det her forslag, og vi håber på en god behandling i det fremtidige arbejde.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Nu har vi så fået en gennemgang af lovforslaget, og så kunne vi få at vide til sidst, at Venstre agtede at stemme for det.

Det, der jo er interessant, er, at hvis man kigger på Strukturkommissionens betænkning, bind 3, som jo er sektorkapitlerne, side 290 – hr. Steen Gade har tidligere været inde på det – fremgår det klart og tydeligt, og det er skrevet af Miljøministeriet selv, at uanset hvilken kommune størrelse man får, er der stadig væk behov for et regionalt planlægningsniveau.

Hvad har gjort, at Venstre, resten af regeringen og åbenbart også Dansk Folkeparti nu mener, at man ikke behøver at høre efter, hvad der står i Strukturkommissionens betænkning i de her sektorkapitler, hvor nogle af landets fremmeste eksperter siger, at der stadig væk vil være behov for en regional planlægning? Hvad har gjort, at man mener, at det er der ikke længere?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Vores politiske opfattelse er, at det ligger bedst i det centrale system. Det er begrundelsen, og der er sådan set ikke andre begrundelser.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jo, men nu har vi jo en gang imellem herinde været enige om, at man skal forsøge at lave politiske løsninger på så vel et fagligt som et sagligt grundlag. Det, som Venstres ordfører egentlig står her og siger, er, at der godt nok er nogle, der har sagt, at de sad i 1½ år og skrev om, hvad der er bedst for Danmarks udvikling på hele strukturreformens område lige præcis med hensyn til regionplanlægning – jeg vil gerne citere fra betænkningen: »Det kan konstateres, at der er en række forhold, som tilsiger, at der uanset størrelsen af kommuner vil være behov for en regional planlægning«, og så kommer hele listen – og så får vi bare at vide, at det er et valg, som man har foretaget. Det vil sige, at man rent faktisk har foretaget et politisk valg, som ikke på nogen som helst måde er fagligt eller sagligt funderet. Skal det forstås sådan?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nej, det skal det ikke. Men vi har taget det politiske valg, at vi ville gå konstruktivt ind i det her arbejde med at få lavet en kommunalreform. Og sådan som jeg kan høre det, har Socialdemokratiet og hr. Torben Hansen valgt det modsatte, nemlig at sidde og sige: Vi vil ikke være med til noget som helst.

Hr. Torben Hansen er jo flere gange blevet bedt om at komme med nogle konkrete bud på, hvad Socialdemokratiet kunne tænke sig at komme med af ting, så man kunne komme til at stemme for denne her lovgivning, men det eneste, hr. Torben Hansen siger hele tiden, er: Vi vil ikke være med, for vi kan ikke lide denne her kommunalreform.

Det er jo en ærlig sag, men så sætter man sig også uden for indflydelse. Men det har jo ikke noget at gøre med, at det, vi andre laver, ikke er fagligt og sagligt korrekt og i øvrigt godt politisk funderet, for det er det, der er tilfældet her.

Socialdemokratiet kan jo bare melde ud og sige: Vi vil være med på de og de præmisser. Det har vi ikke hørt. Vi har bare hørt tom kritik.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg husker ikke hr. Eyvind Vesselbo som så uvenligt et menneske, så der må være et eller andet mellem ham og hr. Torben Hansen, men det er der jo ikke så meget at gøre ved, det kan jeg i hvert fald ingenting gøre ved.

Jeg vil nævne et enkelt eksempel for hr. Eyvind Vesselbo, som jeg synes at Venstre skulle gøre sig nogle overvejelser over. Det drejer sig om de her VVM-undersøgelser. En af de gode ting ved dem er jo, at man kan få undersøgt alternativer.

Ganske ofte vil det være uhyre fornuftigt at finde nogle alternativer, der fysisk er placeret uden for den kommune, hvor det oprindelige projekt ligger. Det er jo ikke umiddelbart muligt med den ændring, man laver nu. Og er det ikke et godt, konkret eksempel på, at indimellem ville det være meget fornuftigt at have et regionalt niveau? Hvorfor kan man ikke gøre det i nogle tilfælde? Er det i virkeligheden, fordi denne her aftale kun kunne laves med Konservative og Dansk Folkeparti, hvis man sørgede for, at regionerne stort set ikke fik noget indhold?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg kunne ikke helt forstå det med, at der skulle være nogle steder, hvor man ikke kunne få lavet nogle undersøgelser. Jeg forstod på hr. Per Clausen, at der var noget, der lå uden for kommunen, og det kunne man så ikke få lavet nogen analyser af. Hvis det ligger uden for kommunen, ligger det jo i en anden kommune, og så kan den kommune jo lave de undersøgelser. Så

jeg har lidt svært ved at se, hvad problemet egentlig er.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg tør jo ikke garantere, at jeg er i stand til at oplyse problemet i dag for hr. Eyvind Vesselbo, men så må vi bruge noget udvalgstid på det.

Sagen er, at VVM-undersøgelserne skal laves i kommunalt regi. Der laver man en undersøgelse af projekter, som ligger i kommunen – det må vi gå ud fra – men ganske ofte vil alternative løsninger på de fysiske ting, man snakker om i en VVM-undersøgelse, det kan være vejanlæg eller sådan noget, være at lave noget i en anden kommune. Men kommunen er jo begrænset i sin VVM-undersøgelse af, at det er i ens egen kommune, man skal lave de her ting. Hvis jeg har misforstået det fuldstændig, vil jeg gerne have det at vide, og så vil jeg vide: Hvad er alternativet i et sådant tilfælde til at overlade det til staten, for jeg forstod faktisk ikke, at staten automatisk overtog den slags opgaver?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jamen så havde jeg jo forstået hr. Per Clausen rigtigt. Men jeg mener ikke, at man skal have ret meget fantasi til at forestille sig, hvis der er to kommuner, der ligger ved siden af hinanden, og de har et problem, at så kunne de jo måske samarbejde om at få løst det her og få lavet en VVM-undersøgelse både i den ene og den anden kommune. Jeg har egentlig svært ved at se, at det skulle være noget problem, for det er jo sådan, det foregår i dag, at kommunerne samarbejder.

Fordi der bliver færre kommuner, mener jeg da ikke, at der skulle være noget problem i, at de skulle kunne samarbejde også i fremtiden. Man behøver jo ikke noget regionalt led for at samarbejde, for man kan sige, at de fjorten andre jo ikke nødvendigvis har samarbejdet om de her ting.

Der mener jeg, at to kommuner, der ligger ved siden af hinanden, velsagtens kan få et fornuftigt samarbejde – også tre kommuner eller fire kommuner, hvis der er noget, der bevæger sig igennem de fire kommuner.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg kunne godt tænke mig at følge lidt op på hr. Torben Hansens spørgsmål med fare for at blive kaldt for ikkekonstruktiv og konservativ. Det

kan jeg forstå er det værste, man kan være, i miljøministerens mund.

Kl. 14.10

Jeg er ikke spor forandringsbange, skulle jeg hilse og sige; jeg tror sådan set, at jeg er parat til at gennemføre flere større reformer af det her samfund, end Venstre i øjeblikket er, men jeg synes, det er fair nok at spørge: Hvad er egentlig begrundelsen – netop fordi Strukturkommissionen anbefalede det stik modsatte – af at lægge det ud i kommunerne? Det er jo interessant for os at høre, og det er ikke for at genere hr. Eyvind Vesselbo, at jeg spørger til den politiske begrundelse, om jeg så må sige, for, at man ønsker at lægge planlægningen derud, hvor ingen af dem, der har kompetencen, altså hverken Miljøstyrelsen eller Strukturkommissionen eller andre, mener den bør ligge.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det jo heller ikke sådan, at jeg føler, når hr. Martin Lidegaard stiller mig spørgsmål, at det er for at genere mig. Tværtimod tror jeg selvfølgelig, det er for at få en dialog om de her ting, og det vil jeg også meget gerne have. Hvis hr. Martin Lidegaard har nogle punkter i det her lovforslag eller i andre, som hr. Martin Lidegaard gerne vil fremme i forhandlingerne, er vi meget åbne.

Men svaret på spørgsmålet om, hvad det er, der har gjort, at det er landet, hvor det er landet, er, – og det var også det, jeg svarede hr. Torben Hansen – at vi gerne ser den kommunale struktur decentraliseret i så høj grad som overhovedet muligt, sådan at kommunerne får så meget indflydelse på lokalplanlægningen, som det overhovedet er muligt. Og der, hvor der er nogle overordnede hensyn, ser vi gerne, at staten kommer ind.

Så har vi jo gjort det, og det må vel egentlig glæde hr. Martin Lidegaard og andre, der vil have det regionale led, at her er der også et regionalt indslag, nemlig med de regionale udviklingsplaner.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg bemærkede jo, at man altså ikke, om man så må sige, er gået hele vejen. Man lægger jo de regionale udviklingsplaner, som i min optik hverken er fugl eller fisk, for det binder jo ikke kommunerne til noget, men det er sådan en slags hyggebeskæftigelse, regionerne kan lave for sig

selv. De kan heller ikke påklage noget. Og det undrer mig lidt, for det viser jo, synes jeg, at man godt har vidst, at hvis ikke man gjorde et eller andet, lagde noget på regionalt plan, så blev det her i virkeligheden en centralisering og ikke en decentralisering, og jeg tror egentlig, at både Venstre og De Radikale kunne blive enige om, at man gerne vil fremme en reel decentralisering.

Derfor er mit spørgsmål, for nu efterlyser hr. Vesselbo konkrete åbninger og spørgsmål: Kunne man forestille sig, at dele af planloven – jeg ved godt, at vi ikke kan flytte det hele, hvis jeg hører ordføreren ret – i hvert fald det, der vedrører det åbne land og naturen, den overordnede naturbeskyttelse, prøver vi at lægge decentralt, nemlig i regionerne?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil da gerne takke hr. Martin Lidegaard for at blive konkret i sine spørgsmål, men vi kan jo ikke stå og forhandle her. Jeg vil da bare sige, at vi er åbne over for at forhandle om de forskellige ting i de forskellige love, også på planlovsområdet.

Jeg vil sige til hr. Martin Lidegaard, at det, jeg synes er centralt her, er, at man har fået de regionale udviklingsplaner, som ligesom hæver sig lidt op og giver nogle pejlemærker for, hvad der skal ske lokalt, men at det er det lokale decentrale led, der bestemmer, hvad man skal bruge arealerne til. Det har vi fundet meget vigtigt.

Men jeg vil godt sige, at hr. Martin Lidegaard og De Radikale skal være hjertelig velkomne i forhandlingerne, og så må vi se, hvor langt vi kan nå. Jeg synes, det er fint med nogle forslag.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Torben Hansen.

Torben Hansen (S):

Det er enhver regerings ret at begå fejl, men man behøver jo ikke at opfatte det som en pligt, og det synes jeg rent faktisk man har gjort også i det her tilfælde.

Der er et citat, der har været nævnt flere gange i dag, men man har kun taget en del af det, så nu vil jeg simpelt hen tage det hele, og jeg citerer fra Strukturkommissionens betænkning, bind 3, sektorkapitlet, som er skrevet at de meget ud-

mærkede mennesker ovre i Miljøministeriet, side 290:

»Det kan konstateres, at der er en række forhold, som tilsiger, at der – uanset størrelsen af kommunerne – vil være behov for en regional planlægning. Forholdene vedrører regionale opgaver, hvis løsning eller forvaltning har konsekvenser, der rækker ud over kommunegrænserne. Eksemplerne på sådanne opgaver er lokalisering af regionale funktioner: større erhvervsområder, virksomheder med særlige beliggenhedskrav, større offentlige institutioner, ferie- og fritidsanlæg, større butikscentre, større infrastruktur anlæg som veje, andre trafik anlæg og transmissionsledninger. Andre eksempler er affald, grundvandsbeskyttelse, naturbeskyttelse, sikring af vandkvaliteten i større samlede åvandløb, søer, nære kystområder, udlæg af råstofvindingsområder og nye skovområder.«

Kl. 14.15

Når man kigger på hele det her lovkompleks, er det mig en gåde, at man ikke i det mindste har skelet lidt til, hvad der stod i det her.

Det er med dyb undren, at jeg må konstatere, at regeringen og Dansk Folkeparti jo ikke alene har valgt at lave en smal aftale sammen, men også – og det er dybt besynderligt – i den aftale, der så er lavet, konsekvent undlader at lytte til de her anbefalinger fra Strukturkommissionen, konsekvent ikke lytter til organisationer, konsekvent ikke lytter til miljøfolkene.

Den her vi alene vide-holdning er ikke alene udtryk, synes jeg, for arrogance over for dem, der sidder med opgaverne til daglig, men vil – er jeg bange for – via det stærkt manglende faglige belæg føre til et lavere beskyttelsesniveau for vores fælles naturressourcer, hvilket vi også kan se i Strukturkommissionens betænkning.

Gennem årtier er der opbygget et markant og velfungerende system for planlægningen i Danmark, men det betyder selvfølgelig ikke, at tingene skal være statiske. En ideel ny planreform burde jo indeholde perspektiv og styrke. Det vil betyde en forstærket beskyttelse af det åbne land, værdifulde naturtyper og landskaber, samt at borgerindflydelsen og borgerdeltagelsen i planprocessen ikke undergraves. Der trækker strukturreformen jo den helt modsatte vej.

Danmark skal også have en overordnet og sammenhængende plan for naturen. Det vil ændringerne i planloven ikke medføre, tværtimod. I dag er der naturkvalitetsplaner i regionplanerne, men hele det instrument, der skal sikre sammenhængende forvaltning, spredningskorrido-

rer og lignende, svækkes. Nu får vi til gengæld en fragmenteret indsats og beskrivelse, der ifølge lovforslaget og andre steder i de love skal tage udgangspunkt i Natura 2000-området, hvilket bestemt også er vigtigt, men det samlede danske landskab, den samlede danske natur, udgør altså mere end de 7,5 pct. af fædrelandets areal, som vi er forpligtet til at beskytte.

Det er Socialdemokratiets holdning, at de regionale udviklingsplaner skal gøres bindende over for kommunerne og skal sammenfatte de statslige, kommunale og regionale interesser i planlægningen. Udviklingsplanerne skal derfor bruges til at sikre en sammenhængende og konsistent udvikling i regionen, en sammenhængende udvikling og beskyttelse af arealanvendelse, grundvandsbeskyttelse, naturbeskyttelse, industriområder, infrastruktur m.m., og ikke som i det nuværende forslag, der medfører en fragmentering af administration af det danske land.

Grundvandet er et kapitel for sig. Vi har haft hele diskussionen de seneste 3 timer. Med det her forslag vil der være manglende sammenhæng mellem de regionale udviklingsplaner, vandindvinding og indsatsplaner. Og det er dybt bekymrende for vandmiljøet og især drikkevandet. Kommunerne er ikke den rette planmyndighed vedrørende natur og miljø, simpelt hen fordi natur- og vandområder herunder drikkevandsforekomster ikke følger kommunegrænserne, men som hovedregel dækker flere kommuner.

Den rette planmyndighed vedrørende eksempelvis natur, miljø og drikkevand – og jeg er enig med Strukturkommissionen – er regionerne, fordi det giver muligheden for en sammenhængende og helhedsorienteret administration af naturen og vandmiljøet.

Det er også afgørende, at vigtige afgørelser om miljøforhold træffes af uvildige myndigheder, som ikke er for tæt på dem, der skal kontrollere, og ikke potentielt afhængige af snævre lokalpolitiske interesser.

Danmarks Naturfredningsforening lavede i maj 2004 en undersøgelse i Nordjylland af 27 kommuners indsigelser og kommentarer til regionplan 2001 i Nordjylland, og det, der var det gennemgående ved en tredjedel af kommunerne, var, at i de områder med særlig drikkevandsinteresse havde de godt nok lyst til at lave noget andet. Der ville de godt bygge nogle ting og lave noget industri. Også i andre områder var der indsigelser, f.eks. vedrørende Halkær Bredning

og forskellige bække, hvor man sagde: Uha, det går simpelt hen ikke, målsætningen er for høj, så vi indstiller til Nordjyllands Amt, at målsætningen skal sættes ned.

Det synes jeg rent faktisk viser, at det må være berettiget, at der kommer en forstærkning af armslængdeprincippet og ikke, som det er tilfældet med det her, en svækkelse.

Kl. 14.20

Jeg synes også, at lovændringerne er udtryk for en meget defensiv holdning planniveauerne imellem. Der står, at kommuneplanen ikke må stride mod den regionale udviklingsplan – for øvrigt er det et udtryk, der går igen mange steder i lovforslaget: »må ikke stride imod« – men det havde egentlig været betydelig mere perspektivrigt, hvis vinklen var, at det skulle understøtte den regionale udviklingsplan.

Alle er også enige om, at planlægningen i hovedstaden stiller ekstra store krav. Men en model som den foreslåede med en overordnet statslig udmelding fra flere ministerier via landsplandirektiver og miljøministeren kombineret med kommuneplaner løser altså ikke nogen problemer.

Det er Socialdemokratiets holdning, at hovedstaden har brug for en forstærket planlægning, der tager udgangspunkt i det regionale niveau og også tager hensyn til borgerinddragelse, og det vil der netop ikke komme ud af det her på det regionale niveau.

Overflytningen af VVM-sagerne fra amterne til kommunerne ser vi også som et tilbageskridt. Kommunerne vil i mange tilfælde være alt for små til VVM-sager, og meget ofte vil VVM-pligtige virksomheder jo have effekt ud over kommunegrænserne. Endvidere vil eksempelvis kravet om alternative VVM-sager med den overflytning af VVM-sager til kommunerne give et yderst snævert udgangspunkt, da kommunerne jo stadig væk mange steder er af begrænset størrelse.

I høringsvarene ligger der jo et helt klart eksempel fra Fredericia Havn på, at der er en borgergruppe, der frygter, hvordan det her kan komme til at gå, når det er kommunerne, der for eftertiden skal lave VVM-undersøgelser af egne anlæg.

Vi synes også, det er ærgerligt, når nu der er åbnet for ændringer af planloven, at regeringen ikke var parat til at se på landzoneadministrationen af byggeriet i det åbne land. Hvad med byggeriet uden for de lokalplanområder, uden for landsbyerne? I dag skal man trods alt fra kom-

munernes side rette henvendelse til amterne, nu bliver det bare frit valg på hver enkelt hylde. Det tror vi altså ikke vil hjælpe, havde jeg nær sagt, beskyttelsen og forskønnelsen af det åbne land.

Socialdemokratiet ser det her lovforslag som et klart tilbageskridt i dansk planlægning, grundvandsbeskyttelse og naturbeskyttelse, og vi vil stemme imod forslaget i dets nuværende form. Men vi vil selvfølgelig under udvalgsarbejdet gøre alt, hvad vi kan for at trække forslaget i den rigtige retning, dvs. flere opgaver til regionerne og i regionplaner.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det er jo dybt forstemmende at høre hr. Torben Hansen holde denne her dundertale imod det nye forslag til planlov og beskrive det, som om beskyttelsesniveauet bliver lavere, borgernes inddragelse bliver mindre osv. osv.

Nu er Socialdemokratiet jo glade for, at noget skal placeres i regionerne, og her ligger der jo altså et plankompleks, som regionerne skal tage sig af, nemlig de regionale udviklingsplaner. De regionale udviklingsplaner skal jo være en paraply over kommunernes planlægning, og kommunernes planlægning må ikke stride imod de regionale udviklingsplaner. De regionale udviklingsplaner er ikke bindende for kommunerne, men skal beskrive erhverv, bolig, kultur, infrastruktur osv. Det er dog trods alt en opgave, som er vigtig for regionsrådene at påtage sig, og som er selvstændigt finansieret, og som er behandlet i loven og dermed giver regionerne en opgave.

Synes hr. Torben Hansen ikke, det er en god opgave for regionerne at løse?

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jo, men det, som jeg sagde i mit ordførerindlæg, og som også står i Strukturkommissionens betænkning, er, at det er meget nødvendigt, at der er en regional forankring af planlægningen. Den regionale forankring kan jeg ikke se i de regionale udviklingsplaner med det niveau og manglende ambitionsniveau, der er i dem nu.

Hvis det er sådan, at man kan putte flere ting ind i dem, naturbeskyttelsen generelt, sammenhængende vådområder, grundvandsbeskyttelse, større trafik anlæg, og så også gøre det juridisk bindende, fuldstændig ligesom Strukturkommissionen har sagt, så kan jeg sagtens se mange perspektiver i de regionale udviklingsplaner.

Men det, der jo er vigtigt at vi gerne skulle have ud af det her, er en forstærket planlægning, der kan sikre Danmark og sikre det åbne land i forhold til nogle af de udfordringer, vi står over for i de kommende år. Det får vi ikke ud af det her, der får vi en svagere planlægning. Og der synes jeg, det er synd og skam, at man ikke griber chancen, når den er der.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Hvordan ser hr. Torben Hansen, at det bliver en svagere planlægning? Hr. Torben Hansen taler om forankring, og forankringen sker jo i regionsrådet. Det bliver en af regionsrådets vigtigste opgaver at lave disse regionale udviklingsplaner. De regionale udviklingsplaner skal jo dække hele komplekset, også natur og miljø, skovrejsningsområder osv. og danne grundlag for de kommuneplaner, der skal etableres.

Kl. 14.25

Hvorfor er hr. Torben Hansen så kritisk over for regionale udviklingsplaner? Det er dog trods alt en opgave, som regionerne skal påtage sig, og hvor de har en mulighed for at påvirke områdets planlægning.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg synes simpelt hen, at indholdet i dem er for tyndt, og at den juridiske binding i forhold til kommunerne og i forhold til borgerne er ikkeeksisterende. Det har vi jo også kunnet se i nogle af de svar, som vi har fået på de spørgsmål, jeg stillede i efteråret, spørgsmål 350-379 i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg; der står det klart og tydeligt, at de ikke er juridisk bindende.

Det vil sige, at det hverken bliver fugl eller fisk, ligesom hr. Martin Lidegaard sagde, og så kan man risikere, at man bare står med sådan et fint omslag, ligesom der er mange erhvervsråder laver, og så nogle punkter om, at det her vil vi gerne; så skal kommunerne bare sørge for, at de ikke strider alt for meget imod, og så kører det videre. Men det er ikke dét regionale planlægningsniveau, som der er brug for, og som Strukturkommissionen peger på. Jeg er kommet med ét citat, og jeg har flere, hvor man netop siger, at både i Norge, Sverige og Holland går man den stik modsatte vej, der forstærker man den regionale planlægning, fordi man siger, at det er det, der er vejen frem, også i forhold til hele bosætningsmønsteret, i forhold til hvordan

vi får placeret vores virksomheder. Vi går den modsatte vej. Jeg synes, det er lidt sølle.

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Og den næste ordfører er hr. Jørn Dohrmann. Værsgo.

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg må nok starte med at sige, at jeg synes, at hr. Torben Hansen tager lidt rundt, når han siger, at man gerne vil have noget regional planlægning, men man vil ikke give den til kommunerne.

Men ud over det vil jeg godt sige, at lovforslag nr. L 93, som vi skal behandle her i dag, jo også er en del af hele denne her kommunalreform, som bliver vedtaget med et bredt flertal her i Folketinget, og som vi selvfølgelig skal have udmøntet i den kommende tid.

Selve kommunalreformen indebærer jo, at der gennemføres en lang række ændringer af de opgaver, som skal varetages af det offentlige i Danmark. For Dansk Folkeparti har det været særdeles vigtigt, at borgerne er centrum i denne her kommunalreform, og at der kun skal være én indgang for den enkelte borger, så man ikke bliver den berømte katebald i systemet.

Der er selvfølgelig også mange andre gode ting ved denne her kommunalreform. Det er bl.a. ansvaret for opgaveløsningerne, og samtidig får vi gennemført denne forenkling af hele miljøområdet, så vi igen får det maksimale udbytte af de ressourcer, som vi netop afsætter for at løse de her opgaver.

I det her lovforslag overfører man bl.a. nogle af VVM-opgaverne til kommunerne, men dog er der enkelte områder, hvor miljøministeren påtager sig opgaven.

Ud over det skal der også ifølge aftalen omkring strukturen laves de her udviklingsplaner, som er meget vigtige for områderne. Det er vigtigt, at man også tager hensyn til alle relevante forhold for regionsudviklingen, og ikke kun, hvad nogle populistisk siger fra talerstolen. Her skal det være et mere sagligt grundlag, netop set i lyset af, at det lovforslag giver miljøministeren pligt til at fastsætte regler for beliggenhed, bl.a. af større butikker og større butiksområder uden for bymidten.

Alt i alt får staten med denne her aftale en mere aktiv rolle for at sikre det overordnede planhensyn, og dermed styrker man jo også hele planlægningsområdet. Dermed får staten jo også pligt til at påse, at planlægningen respektere

res med hensyn til de overordnede interesser, og gøre indsigelser, hvis det ikke er i overensstemmelse med de overordnede interesser, og det er et væsentligt fremskridt i forhold til at tage hensyn til bl.a. natur, miljø, erhverv og turisme osv.

Men det er jo ikke en opgave, som man bare kan overdrage fra den ene dag til den anden, der er nogle gradvise overdragelser. Staten kan jo godt nok gå ind før den 1. januar 2007 i visse opgaver, men amterne består jo altså i hvert fald indtil den 1. januar 2007.

Så vi synes i hvert fald, at med det her forslag er der lagt op til nogle forbedringer på det her område.

Kl. 14.30

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren og beder ham blive stående. Der er foreløbig to, der har bedt om ordet. Den første er hr. Per Clausen.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg deler fuldstændig hr. Jørn Dohrmanns opfattelse af, at det er vigtigt at tage udgangspunkt i at skabe bedre vilkår og betingelser samt større retssikkerhed for borgerne. Af samme grund vil jeg vende lidt tilbage til det med VVM-undersøgelsen, som jeg også spurgte Venstres ordfører om. Venstres ordfører har jo ret i, at selv om det er lagt ud til kommunerne, kan kommunerne, hvis de er enige om det, godt lave VVM-undersøgelser i samarbejde. Det er der ingen tvivl om.

Men man kunne godt forestille sig den situation, at en kommune er i gang med f.eks. et vejprojekt eller lignende, hvor der skal gennemføres en VVM-undersøgelse, og hvor en række borgere kommer med nogle bud på alternativer. Kommunen siger: Det er meget godt, men det kan vi ikke undersøge, for det ligger uden for vores kommunegrænse. Og det siger kommunen, fordi den ikke har nogen interesse i at få det undersøgt.

Hvad er borgernes mulighed i den situation for at sige: Vi vil have en VVM-undersøgelse, som rækker bredere ud end kommunegrænsen? Det er jo ret afgørende, hvis det er borgerens interesser og rettigheder, der er udgangspunktet.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Der er det netop vigtigt, at man har nogle lokale politikere, som tager hensyn til hele det her om-

råde. Hvad er det lige, der skulle være det dårlige ved, at det er lokale politikere, der afgør, om der skal laves en VVM-undersøgelse på det her område?

Vi ved godt, at der er mange steder, man gerne vil have lavet VVM-undersøgelser, når der skal ske noget. Men det er jo ikke noget nyt, at der ligesom indføres noget kompetence til kommunerne. Så derfor svækker vi efter min opfattelse ikke borgerens mulighed for at øve pres på den lokale politiker. Vi har netop tillid til, at tilliden til de politikere, man vælger også i de nye kommuner – ligesom man sikkert har tillid til de amtspolitikere, man har valgt i dag – også fortsætter i den nye struktur.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Nu er det her slet ikke et spørgsmål om tillid, for hvis man har tillid til politikere, kunne det for nogle sikkert stå skralt til.

Pointen er jo, at hvor en kommune kan sige, at den laver en VVM-undersøgelse inden for kommunens grænser, vil et amt eller en region i en tilsvarende situation også kunne sige, at den laver en VVM-undersøgelse inden for regionens og amtets grænser, og det kan man jo ikke nægte at inddrage – det ville være åbenlyst usagligt og det rene vrøvl – hvorimod det kan man godt, hvis det er inden for kommunen. Så der er faktisk nogle muligheder for at lægge nogle begrænsninger ned på det. Det har amterne og regionerne også, men da de omfatter et større areal, er sandsynligheden for, at det vil få en negativ praktisk konsekvens for borgerne ikke så stor, som hvis det er kommunerne.

Det er bare det helt konkrete problem – altså et resultat af det, man vælger at beslutte her, fordi man med vold og magt vil fjerne så meget som muligt fra regionerne og putte det ned i kommunerne eller op i staten – som jeg gerne vil have hr. Jørn Dohrmann til at forholde sig positivt til ud fra den meget rigtige betragtning fra hr. Jørn Dohrmann, om, at det jo handler om hensynet til borgerne og deres retssikkerhed og deres mulighed for at øve indflydelse.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Hvad er forskellen fra i dag? Hvis amtet ikke ville lave en VVM-undersøgelse på det område, havde borgerne jo heller ikke nogen mulighed for at komme hen og sige, at nu skal vi altså gøre det. Så derfor kan man sige, at retsstillingen

egentlig er den samme. Nu har man bare mulighed for at påvirke den lokale byrådspolitiker.

Hr. Per Clausen nævner så, at det kunne være i to forskellige kommuner, og at man dermed så har to politikere eller to sæt af politikere, man ligesom skal være vagthund over for. Men det gør jo ikke nogen forskel, om det er den ene eller den anden, der skal beslutte det.

Vi har så tillid til, at de lokale politikere også er dem, der vil tage hensyn til naturen og miljøet, lige så godt og lige så vel som det amtsråd, vi kender i dag. Men derfor er det også vigtigt, når vi laver de langsigtede planer, at det også er noget, de her regioner lige er inde over, men de skal ikke have den overordnede kompetence. Det er lagt ud til kommunerne, det er lagt ud til staten.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det glæder mig meget, at hr. Jørn Dohrmann lagde stor vægt på, at regionerne altså har de her regionale udviklingsplaner, og at de får ganske stor betydning, hvis det står til hr. Jørn Dohrmann.

Derfor vil jeg også gerne spørge hr. Jørn Dohrmann, om han med henblik på at få et lidt bredere flertal bag denne her lovgivning er indstillet på at diskutere, om de her regionale udviklingsplaner måske kan bruges lidt mere offensivt, end der sådan lige umiddelbart er lagt op til.

Kl. 14.35

Jeg tænker på, at man f.eks. inden for naturbeskyttelse og åbent land måske kunne give planerne lidt flere tænder. Man kunne eventuelt gå ind og kigge på, om amterne skal have mulighed for at spille sammen med kommunerne i forhold til at udmønte de her planer i praksis og kunne skubbe her og der, selv om hr. Jørn Dohrmann siger, at det økonomiske er helt afklaret omkring det her. Det har jeg lidt svært ved at se ud af lovtæksten, men det kan være, at hr. Dohrmann ved noget, jeg ikke ved.

Mit spørgsmål er egentlig et åbent og positivt spørgsmål: Er Dansk Folkeparti til at snakke med om, hvorvidt der måske kan lægges lidt mere ind i de her regionale udviklingsplaner, end der umiddelbart er lagt op til i forslaget?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Nej, jeg mener ikke, vi skal lægge mere over i regionerne, end der er lagt op til her. Jeg mener, at

vi skal prøve at se, hvordan vi kan gøre det bedst muligt for den enkelte borger, og dermed skal vi ikke give regionerne endnu flere opgaver, uden at det også ligesom har, man kan sige, nogle reelle betydninger.

Vi skal have opgaven løst bedst muligt, og derfor er det vigtigt, at vi ser på, hvad borgernes muligheder er, hvis der er nogle tvivlsspørgsmål. Der vil jeg godt sige til hr. Martin Lidegaard, at det er sådan, at hvis man ikke er tilfreds med kommunalbestyrelsens afgørelse i det tilfælde, at der ikke er enighed i de to forskellige kommunalbestyrelser, altså at den ene siger ja til en VVM-undersøgelse, og den anden siger nej, så har man jo mulighed for at påklage afgørelsen til bl.a. Naturklagenævnet.

Det synes jeg selvfølgelig man skal sætte pris på og så også gøre, hvis man er utilfreds. Så alt i alt synes jeg, at det ligger meget godt, som det er lagt op her.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg er klar over, at udgangspunktet for hr. Dohrmann er, at det er et godt forslag, da det er hr. Dohrmann selv, der har forhandlet det. Men noget af det med at sikre borgerne god adgang er jo også at sikre, at det ikke skal ændres om 3 år, når der er et andet flertal i Folketinget, og at det bliver lidt mere holdbart.

Derfor er mit spørgsmål, om hr. Dohrmann er klar til at give køb på nogle af de her ting for at få et bredere flertal. Når jeg spørger om det, er det selvfølgelig, fordi det efter min opfattelse ikke er særlig borgervenligt, at man skal til at løbe rundt til flere forskellige kommuner, når man skal have gennemført et tiltag, f.eks. hvis det er en virksomhed, altså at man i stedet for at skulle gå til én myndighed nu skal gå til en, to måske tre forskellige myndigheder med sit problem.

Det er ikke borgervenligt for mig, og hvis vi er enige i udgangspunktet, nemlig at vi vil lave det så borgervenligt som muligt, så lad os diskutere, hvad det vil sige, i stedet for at stå og slå hinanden i hovedet, for det må vel betyde, at det bliver så enkelt som muligt.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Som jeg har sagt før til hr. Martin Lidegaard, vil jeg sige, at vi er åbne over for hele diskussionen omkring det her. Hvis der er nogle konkrete forslag på det her område, altså hvis De Radikale

virkelig har nogle ting, hvor de synes, at her kan de være med til at lave om på planen og gøre den endnu bedre, og at der er nogle ting, som nogle har påpeget ikke er gode nok, så er vi villige til at lytte til, hvad det er for nogle ting, hr. Martin Lidegaard kommer med, og så kan vi jo sætte os sammen og se, om vi kan finde en løsning på det her.

Jeg giver ikke et forhåndstilsagn og siger, at nu ændrer vi hele strukturen, hele den plan, som er lagt frem her, men vi er villige til at diskutere den. Vi har sagt, at det her er vores udgangspunkt, og så kan vi diskutere det. Vi vil gerne gøre det så godt for borgerne som overhovedet muligt, og hvis der kan komme nogle ting frem, som kan gøre det endnu bedre, ikke bare for at være imod – vi har jo hørt nogle andre partier, der bare er imod, og uanset hvad vi kommer med, vil de ikke være med alligevel – er vi villige til at se på det.

Hvis De Radikale har en anden opfattelse og gerne vil være med til nogle små ændringer, så lad os se på det. Så tror jeg også, at vi kunne finde en løsning, hvis det viser sig, at De Radikale rent faktisk også vil stå ved deres ord og så stemme for lovforslaget her.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg forsøgte jo med det store regeringspartis ordfører. Nu vil jeg så forsøge med et af forligspartierne. Det er stadig væk i forhold til Strukturkommissionens betænkning. Der har siddet nogle, der ved en hel masse om det her, og de har sagt, at uanset hvor store kommunestørrelser der bliver, er man nødt til at have et regionalt forankret planniveau, jævnfør den liste over regionale funktioner, jeg læste op i min ordførertale, og som hr. Steen Gade også tidligere har refereret til.

Hvad er det i Dansk Folkepartis optik, der gør, at man, når der ligger sådan en klar indstilling fra nogle, der virkelig har forstand på det her, siger: Det vælger vi fuldstændig at overhøre? Hvad er det for nogle oplysninger på planområdet, som vi andre ikke har, som Strukturkommissionen ikke har, men som Dansk Folkeparti åbenbart har, siden man kan være så skrabsikker og feje alt andet til side?

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg kender jo godt hr. Torben Hansens indgangsvinkel til netop den her debat om strukturen, og

den er, at alting skal forblive, som det er. Vi må endelig ikke forandre nogen ting. Når hr. Torben Hansen siger, at der skal være lokal forankring, mener hr. Torben Hansen jo ikke, at det skal være de kommunale politikere; det er sandelig for tæt på. Jeg hørte hr. Torben Hansen sige tidligere, at det er for tæt på, at der har de lokale interesser.

Kl. 14.40

Så er det jo, at vi vender tilbage til, at hr. Torben Hansen og det parti, han repræsenterer, overhovedet ikke har nogen tiltro til de lokale politikere. Netop dem, som står med alle problemerne, dem, som kender det lokale område, kan man ikke stole på. Nej, man skal stole på nogle, der er længere væk. Kommer man over i staten, er man for langt væk. Så hr. Torben Hansen mener bare, det skal forblive, som det er.

Det er forkert, for jeg mener, at vi skal have borgerne inddraget i det her. Det gør vi ved at komme så tæt på borgerne som overhovedet muligt.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Det var sikkert et fint svar fra hr. Jørn Dohrmann. Det var bare ikke et svar på det spørgsmål, som jeg stillede. Det var nemlig: Hvad er det, der gør, at man totalt vælger at overse alt det, som Strukturkommissionen og andre har sagt vil være fornuftigt i forhold til planlægningen af det danske land: veje, industri, vand, miljø, alt muligt? Jeg har ikke hørt en argumentation endnu, og jeg er da interesseret i det, hvis der er nogle oplysninger, som Strukturkommissionen ikke har, og som vi som opposition ikke har, men som Dansk Folkeparti åbenbart har, og som gør, at man kan vælge at se bort fra det her. Det er jeg da stadig væk meget interesseret i at høre.

Denne gang vil jeg så godt have svaret på, om man har nogen andre oplysninger, eller om man bare totalt har valgt at feje eksperter og miljøorganisationer, ja, alt til side.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Hvorfor skulle vi have den politiske behandling, hvis man bare vil tage det til indtægt og skrive lovene efter det, som de såkaldte eksperter er kommet frem til? Det, vi hele tiden siger, er, at borgerne stadig væk har den indflydelse, de hele tiden har haft. Kommunerne kan nu lave de her borgermøder, som amterne før har stået for, og om hvilke hr. Torben Hansen tidligere har

sagt, at det er forfærdeligt, at de kommer væk. Det er bare nogle andre, der kommer til at stå for dem.

Hvad er det så, der er det forfærdelige ifølge de såkaldte eksperter? Der må vi jo bare erkende, at uanset hvilket parti vi tilhører, er det nok ikke alle ekspertråd, vi kan bruge hele vejen igennem. Når borgerne stadig væk har den indflydelse, der skal til i et nærdemokrati, mener vi, at den plan, der er lagt frem her, er det rigtige udgangspunkt.

Lad os høre, om hr. Torben Hansen har nogle konkrete ting, han gerne vil have ændret, og at vi skal se på. Så er vi villige til den diskussion.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Vi går til den næste ordfører. Det er den konservative ordfører, hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Planlægningsområdet er et af de områder, hvor der sker de største ændringer som følge af strukturreformen. Her er der ikke bare tale om en flytning af opgaver til nye myndigheder, men om et helt nyt plansystem.

De gamle, kendte regionsplaner nedlægges, og kommunerne får en mere central rolle i planlægningen. Målet er, at planlægningen skal blive mere enkel og i højere grad baseres på inddragelse af borgere, virksomheder og interesseorganisationer.

Kommunerne får en central rolle i den fysiske planlægning. Kommunerne overtager hovedparten af de nuværende amters opgaver på planområdet. Det bliver kommuneplanerne, der fastlægger mål og retningslinjer for udvikling i byer så vel som i det åbne land. Det hænger godt sammen med, at mange af de 99 nye kommuner er en sammenlægning af land- og byområder.

Også VVM-opgaverne overføres til kommunerne, bortset fra meget store og komplicerede projekter. Også her er ønsket om lokalt engagement og ansvar fulgt. Kommunerne får sammen med borgerne selv stor indflydelse på, hvordan deres område skal udvikle sig. Processen kommer til at fungere direkte, og resultaterne bliver til at se i landskabet. For borgerne vil det være engagerende at deltage i høringsprocessen, idet den vedrører deres eget område. Amternes rolle som mellemed afskaffes, og planlægningen lægges så tæt på borgerne som muligt.

Kommuneplanerne bliver det bindende kompleks, der indeholder de begrænsninger i areal-anvendelse, som er resultatet af kommunernes egne beslutninger. Her kan borgerne informere sig om de holdninger og visioner, kommunalbestyrelsen har for deres område, og se, hvilke bindinger der er gældende for visse arealer. På den måde bliver det mere nærværende og enklere for borgerne.

Kl. 14.45

Det er klart, at kommuneplanerne ikke kan stå alene. Der skal selvfølgelig være sammenhæng i planlægningen. Argumentet om, at kommunerne i denne struktur i højere grad vil tilgodesegge egne behov, og at der bliver udlagt områder til boliger og erhverv til skade for naturen, bliver ikke sandt. Kommunerne har i dag en rummelighed i deres planlægning, så de næste mange års udvikling kan foregå inden for rammerne af de nuværende planer. Kommunerne har sikret sig arealer.

Fremover bliver der et incitament til, at planlægningen i højere grad kommer til at afspejle det faktiske behov, og kommunerne kommer til at føle et større ansvar for, at planerne udtrykker borgernes egentlige prioritering.

Regionerne skal så udarbejde de regionale udviklingsplaner, som vi har talt om i dag. Det er en helt ny plantype, der indeholder generelle og overordnede strategiske målsætninger for regionen. Udviklingsplanerne skal indeholde en samlet vision for regionens udvikling og vil på erhvervsområdet være baseret på den regionale erhvervsudviklingsstrategi, som skal udarbejdes af de regionale vækstfora. Også af den grund kan det være vanskeligt, at der bliver to vækstfora i visse af regionerne, og jeg håber, det bliver sådan, at der kun bliver ét vækstforum pr. region.

Staten får også en mere aktiv rolle for at sikre det overordnede planhensyn. Den skal kontrollere, at de overordnede interesser bliver respekteret, og den kan gøre indsigelser over for både kommuner og regioner. På den måde er der sikret en mere ensartet kvalitet i planlægningen, og særlige interesser vil blive beskyttet. Selv om det er en decentralisering af processen, er der fortsat en overvågning af, at kvaliteten lokalt er i orden. Kommunerne kan ikke bare frit gennemføre planlægninger og nye arealudlæg.

Den overordnede landsplanlægning og overordnede planlægning af natur og miljø ligger fortsat i staten. Der gælder en række overordnede interesser for beskyttelse af f.eks. vores ky-

ster. Det gælder også planlægning af konkrete anlæg som større infrastrukturprojekter og anlæg af national betydning. Staten beholder også VVM for risikoanlæg og for store virksomheder.

Kommunerne har hovedansvaret for detailhandelsplanlægningen, og det er et mål med dette lovforslag, at målene på dette område bliver fastholdt.

For hovedstadsområdet kommer der til at gælde nogle særlige regler. Indtil videre er det jo HUR, der har det overordnede ansvar for planlægningen i de fem enheder i hovedstaden, og det er sket i erkendelse af, at hovedstaden er ét byområde med sammenhængende bolig- og arbejdsmarkedsområder og har fælles grønne områder.

Den hidtidige planlægning har taget udgangspunkt i fingerplanen, og derfor er Roskilde og Køge medinddraget, selv om de ligger i Region Sjælland. Det betyder, at kommuneplanlægningen skal ske på grundlag af en vurdering af udviklingen i hovedstaden som helhed. Det er en forudsætning, at arbejdet over Øresund indarbejdes, og at hovedstaden styrkes i forhold til og i konkurrence med andre europæiske hovedstæder. Det skal konkretiseres af et landsplandirektiv, som først skal i offentlig høring, og som vil give kommunerne vide rammer for planlægningen. Der vil også være mulighed for ændringer i landsplandirektivet, hvis udviklingen kræver det, f.eks. en forlængelse af de fem byfingre.

Udviklingsplanerne skal være en overordnet strategisk plantype, som dækker området, der er relevant for udviklingen i en region. Den skal være en form for vision eller paraply over kommunernes planlægning og tjene som inspirationsgrundlag, og den skal koordinere kommunernes planlægning.

Det gælder både udviklingen i byerne og i det åbne land samt natur- og miljøområder. Den skal også indeholde afsnit om erhverv, turisme, beskæftigelse, uddannelse og kultur. Regionerne skal på den måde tage nye planinitiativer og gøre indsigelse mod forhold i kommuneplanerne.

Kl. 14.50

Kommuneplanerne skal så lokalt udmøntes inden for rammerne af udviklingsplanerne og bliver den bærende plantype. Her skal den lokale arealanvendelse prioriteres, og det vil også være her, det vil fremgå, hvordan kommunalbestyrelsen har tænkt sig udviklingen. Det gælder udlægning af arealer i byzone eller disponering

inden for byzonen. Hertil kommer som noget nyt arealer til fritidsformål, skovrejsning, infrastruktur og tekniske anlæg, som jo tidligere var at finde i regionplanerne. Også her er princippet om én indgang holdt.

Lovforslaget medfører, at kommunerne varetager den borgerrettede planlægning, og det vil være en forenkling i forhold til i dag. Natur og miljø vil ikke blive ringere stillet som følge af loven, og der vil fortsat være den samme beskyttelse som ved den gamle regionplan.

Jeg er glad for den her ændring. Jeg tror, at den vil medføre mange forbedringer. Jeg har altid følt det vanskeligt at få indflydelse på de gældende regionplaner. For borgerne har det været noget, der lå lidt fjernt, det samme gælder selve processen. Kun få borgere har benyttet sig af muligheden for at få indflydelse på de nugældende regionplaner, og kun meget få borgere har fået ændringer igennem som følge af deres ønsker og indsigelser.

Derfor tror jeg, at dette her plankompleks i højere grad vil tilgodese borgernes mulighed for at få indflydelse på deres eget område. Dermed vil jeg sige, at Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Nu kom der jo en stor bandulle mod de nuværende regionsplaner, men jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide: Hvad er egentlig årsagen til, at De Konservative, som altså ønsker at lægge ansvaret ud til kommunerne nu og til staten, så vidt jeg hører, har opretholdt de her nye regionale udviklingsplaner? Hvorfor har vi overhovedet brug for dem?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det er sådan, at der er visse forhold, som er grænseoverskridende i forhold til kommunerne. Det kan være større infrastrukturanlæg, det kan være større sammenhængende naturområder, det kan være andre forhold, det kan være hele erhvervsstrukturen i et område. Og der mener vi, at den regionale udviklingsplan vil være et godt visionspapir for den ønskede udvikling, som regionsrådet ser.

Jeg er slet ikke enig med hr. Torben Hansen i, at det er for tyndt. Jeg tror, at det, at der kommer en paraply over de kommunale planer, og at der skabes en sammenhæng, helt sikkert vil medvirke til, at de regionale udviklingsplaner får en

ganske stor betydning for udviklingen af et område.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Nu ved jeg ikke, om hr. Wedell-Neergaard kan høre det selv, men han formulerer sig jo helt i forlængelse af det, der er oppositionens samlede holdning, helt i forlængelse af Strukturkommissionen. Der er nemlig lige præcis nogle områder, der er grænseoverskridende.

Derfor vil jeg også gerne spørge hr. Wedell-Neergaard, om ikke man kunne forestille sig, at vi fik en dialog om, hvorvidt man så alligevel skulle styrke det regionale handlingsinstrument en lille smule, så det måske på nogle områder – nu nævnte hr. Wedell-Neergaard selv naturbeskyttelse som et område, det er jeg meget enig i, og det er også noget af det, der ligger De Radikale meget på sinde – ikke bare blev et slag i luften, men en vision, tror jeg hr. Neergaard kaldte det. Det er jo altid rart at have visioner, men det er ikke så sjovt, hvis vi ikke har nogen midler til at virkeliggøre dem med og vi ikke har nogen lovæssige muligheder for at virkeliggøre dem.

Kunne man ikke forestille sig, at vi på enkelte områder altså styrkede den regionale indsats her?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg synes, at der er fundet en ganske god balance i det forslag, som er fremsat, mellem de regionale udviklingsplaner og kommuneplanerne. Jeg er glad for, at kommuneplanerne bliver et bindende plankompleks, som borgerne bliver medinddraget i.

Når det er sagt, er det klart, at der er enkeltområder, hvor man kan ændre på den balance uden at miste helhedssynet, så er vi åbne over for at se på det. Jeg synes, at man undervurderer den regionale udviklingsplans betydning, og jeg synes, at man undervurderer den proces, der ligger bag at skabe den regionale udviklingsplan, hvor regionsrådet med 41 medlemmer, der dækker hele området, kommer ind og lægger en vision til grund. Det synes jeg er et meget vigtigt arbejdsredskab.

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

For at fortsætte i det spor, at disse udviklingsplaner kan være et vigtigt arbejdsredskab, hvor-

for skal de så ikke have en bindende karakter? Det ville jo betyde, at man faktisk kunne planlægge, og at man ikke ender med, at lokale kommunale interesser blokerer. Man kan jo godt se sådan på det, at vi faktisk kan risikere også at få et ringere system, end vi kender i dag, på det her punkt.

Jeg har opfattet det som en slags reparation, at man har indføjet det, men hvorfor skal det ikke være bindende, så man har en afklaring af: Hvad skal ligge hvor, hvordan hænger det sammen med råstofinteresser og erhvervsudvikling osv.?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg opfatter ikke den regionale udviklingsplan som en reparation. Jeg opfatter den som en nyskabelse, som skal danne grundlag for en sammenhængende planlægning inden for regionens område.

Kommuneplanerne må ikke stride imod den regionale udviklingsplan. Det vil sige, at den regionale udviklingsplan ikke i detaljen bliver bindende som den nuværende regionplan, men den får jo en ganske stor betydning for, hvordan områdets planlægning udvikler sig. Derfor tror jeg altså, at det bliver et tilfredsstillende instrument.

Jeg mener ikke, at den skal være bindende som regionplanerne, vi kender i dag, netop for at sikre, at borgere, der gør indsigelse mod kommuneplanerne, også er med til at skabe bindende rammer for udviklingen i den kommune, hvor de bor, og det engagement, der deraf følger.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg forstår, at De Konservative ikke ønsker en bindende aftale, men kan hr. Christian Wedell-Neergaard ikke se, at vi kan få et problem i, at det strategiske element forsvinder, fordi man skal være enig, og fordi det ikke er bindende?

Hele ideen med at gøre dem strategiske er faktisk god og fremadrettet osv., og den måde at lave planer på kan godt i sig selv være rigtig god. Men for at det skulle kunne give power, kræver det jo, at det ikke er sådan, at forskellige typer interesser – almindelige konkurrencer mellem kommuner om, hvad skal placeres hvor, som man jo kender – kommer til at hindre, at det kommer til at virke.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg er glad for, at hr. Steen Gade anerkender, at det strategiske element er godt.

Så vil jeg sige, at strategier jo ofte findes i forbindelse med større sammenhængende projekter, og der vil staten også have en rolle at spille. Så det vil jo have en vis indflydelse på, hvordan i hvert fald konkrete planlægningsinitiativer i området vil skulle udarbejdes.

Men jeg tror på, at det strategiske element kommer til at spille en afgørende rolle, og jeg tror, at det vil være nødvendigt for kommunerne at indpasse deres planlægning, således at den regionale udviklingsplan er en sammenhængende, gennemtænkt plan for udviklingen inden for erhverv og bolig, turisme osv. for hele regionen.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Hvis vi bliver i den præmis, at det skal være visionen i regionaludviklingsplanen eller det strategiske niveau – det kan være meget fornuftigt på mange punkter – hvorfor kunne man så ikke tage skridtet fuldt ud og, ligesom hr. Steen Gade sagde, så gøre det bindende under en eller anden karakter? Når man ser det hele vejen igennem i de tekster, der er, så siger de: Kommuneplanerne må ikke stride imod den. Men havde det ikke været mere opløftende, at man sagde: Jamen de skal rent faktisk understøtte visionen?

Jeg synes faktisk, at der er en væsentlig forskel på, om det skal understøtte eller det bare ikke må stride imod. Det nytter jo ikke noget, hvis der er en regional udviklingsplan, der lægger nogle flotte linjer med de store penselstrøg, og de kommuner, der er i regionen, om der er 20 eller 25, siger: Ja, den er måske udmærket, men vi skal bare sørge for, at det, vi laver, det ikke strider imod.

Så bliver det jo bare et flagrende stykke papir, der hverken er fugl eller fisk.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Som jeg har sagt til hr. Torben Hansen, er jeg ikke enig i, at den regionale udviklingsplan er for tynd eller bliver et stykke udvandet, flagrende papir i vinden, eller hvordan det nu er, hr. Torben Hansen formulerer det. Jeg mener rent faktisk, at man skal mene noget med den regionale udviklingsplan og derved skabe en sammenhæng. Jeg er stensikker på, at det kan lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Torben Hansen (S):

Jeg synes, det er dejligt, at man skal mene noget med den, men skulle man så ikke være dem, der har redskaberne til at opfylde det her? Det er jo rent faktisk kommunerne. Hvorfor skal man så ikke på en eller anden måde få sagt til dem rimelig klart og tydeligt, at de handlinger, de begår, rent faktisk skal ende med, at det, man så mener noget med, også bliver opfyldt? Der findes mange planer inden for en radius af 500 m fra det her lokale, som mange mener noget med. Uha, det bliver til mange! Men når det kommer til udførelsen og til, at de skal understøttes, så kniber det tit.

Kl. 15.00

Hvorfor vil Det Konservative Folkeparti ikke være med til at tage skridtet fuldt ud og sige: De regionale udviklingsplaner skal man mene noget med? Det er jeg glad for bliver sagt. Hvorfor så ikke lade os tage det sidste skridt og sige: Jamen de, der skal udfylde dem, er jo i sidste ende kommunerne, og så skal de også være forpligtet til at hjælpe med, at der bliver ment noget med det, og at de bliver udfyldt?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Først og fremmest vil jeg sige til hr. Torben Hansen, at jeg ikke mener, at den regionale udviklingsplan skal være en detailstyring af kommunerne. Den skal være en overordnet betragtning for rammerne, og så er det kommunernes ansvar at udlægge de enkelte boligområder og skabe grundlaget for den mere detaljerede planlægning.

Vi slipper jo herved for, at der er den her trafik ind over amtet, hvor kommunerne kommer med indstilling til amtet, og hvor amtet efterfølgende vedtager kommunernes ønsker og dermed gør dem bindende. Nu kan kommunerne gøre dem bindende direkte.

Jeg er sådan set glad for ordet understøtter, for jeg synes, det er rigtigt, at det skal understøttes af kommunernes planlægning, men jeg er altså imod at gøre det til en bindende planlægning, således som vi kender det fra den nugældende regionplan.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det er fuldstændig rigtigt, at der er brug for regional planlægning, og det ville ikke være nogen skade til at give det et løft. Så hvis det er vi-

sionen med det her forslag, så er visionen på det område meget sympatisk.

Problemet er jo, at kommunerne i fællesskab givetvis også har en interesse i regional planlægning. Men i hvert fald i den del af landet, hvor jeg kommer fra, opstår der undertiden det problem, at kommunerne forstået som enkeltkommuner godt kan have en interesse i at lave en anden planlægning end den, der måske er i regionens interesse. Der synes jeg måske alligevel, det er et problem, at man har en formulering her, der er sådan, at det eneste, kommunernes planlægning ikke må gøre, er at stride imod regionplanlægningen. Det kan unægtelig godt blive en strid om ord, hvornår den strider imod, særlig når det er sådan, at regionplanen ikke må være alt for præcis.

Jeg synes, at den meget fornuftige konservative intention her, nemlig at styrke den regionale planlægning, falder lidt til jorden.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Nej, det synes jeg ikke den gør. Forhåbentlig bliver der nedlagt noget tankegods i de her regionale udviklingsplaner, som er med til at skabe grundlag for en god og sund og fornuftig og visionær udvikling i regionerne.

Jeg er helt enig med hr. Per Clausen i, at der er visse kommuner, der godt i fællesskab kan have initiativer, som de kan ønske at planlægge for, og der kan man sige, at en af de måder, som kommunerne har kontakt med regionerne på, jo er igennem kontaktudvalget, hvor der løbende er møder mellem regionen og borgmestrene i kommunerne, og der kan de også drøfte de her spørgsmål.

Jeg mener ikke, at kommuner, der har et stik modsat ønske, skal have lov til bare frit at køre derudad. Der må være en eller anden form for sammenhæng i tingene.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det er godt nok, at de ikke må køre stik imod det. Det forstår jeg også, og det ligger i lovforslaget; det kan der ikke være nogen tvivl om. Men jeg synes bare, at hvis den der regionale planlægning virkelig for alvor strategisk set skal betyde noget for regionens udvikling, så er det meget vigtigt, at kommunerne ikke efterfølgende planlægger udelukkende med den binding på sig, at den planlægning, de laver, ikke må stride imod den.

Jeg synes også, at den konservative ordfører i dag har været inde på, at man måske godt kunne finde nogle andre ord, og hvis det skulle være et af mine bidrag til den her diskussion, ville det også være at sige, at det synes jeg ville være en meget, meget god idé. Måske skulle man også give regionen en mulighed for at gribe ind på betingelse af, at der ikke var nogen som helst form for sammenhæng. Det er jo også noget andet, end at det strider direkte imod.

Så jeg synes, at man skal overveje nogle opstramninger af de formuleringer.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg kan kun støtte, at der skal være en sammenhæng. Det synes jeg er utrolig vigtigt, og der er jo mange nuancer i det her. Hvad er »at det ikke strider imod«? Det er jo heller ikke afprøvet, hvor det ligger.

KL 15.05

Jeg vil i hvert fald bare sikre mig, at der ikke sker en detailplanlægning fra regionens side inden for kommunens område. Kommunen skal selv detailplanlægge, men det kan da godt være, at der skal være nogle strammere formuleringer. Det kan jeg ikke afvise. Men det er klart, at meningen er, at det skal skabe en sammenhæng, og at kommunerne skal stå frit med hensyn til at lave bindende planer.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så siger vi tak til ordføreren. Den næste ordfører er den radikale ordfører, hr. Martin Lidegaard.

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil gerne starte med at sige, at den konservative ordførers sidste indlæg har gjort mig lidt gladere. Det vil jeg gerne starte med at takke for, for jeg skal ikke lægge skjul på, at da vi startede den her debat, og da jeg begyndte min læsning af det lovforslag, vi diskuterer i dag, blev jeg sammen med den radikale folketingsgruppe ikke meget opløftet, fordi vi simpelt hen havde utrolig svært ved at finde hoved og hale i, hvad man vil med det her forslag.

Som sagt går det jo lodret imod Strukturkommissionens anbefalinger. Lad os nu for et kort sekund glemme argumenterne om armslængdeprincippet, argumentet med at smadre de faglige miljøer, og så holde os til det, som forekommer mig helt indlysende, at når man planlægger i Danmark, giver det simpelt hen ikke mening kun at planlægge for små kommunale enheder. Hele det fænomen at planlægge noget handler

netop om at løfte blikket lidt op, lidt højere, og tage et overordnet syn på tingene. Det er det, der ligger i begrebet regional planlægning, og derfor synes jeg simpelt hen, at der er en selvmodsigelse i at fremsætte et planlovforslag, som ikke er regionalt, og jeg forstår ikke begrundelsen og kan ikke se den hverken fagligt eller sagligt.

Det lyser også ud af det her forslag, at man har problemer med at lave en planlovgivning, der ikke har det regionale perspektiv, fordi det ingen mening giver. Derfor har man så opfundet dette nye spændende begreb regionale udviklingsplaner, og det er næsten tragikomisk, for deri lægger man hele den terminologi, som de bruger i Strukturkommissionen, og som hele oppositionen bruger, og man lapper på det manglende overblik og oversyn på det kommunale niveau og lægger det nu her.

Så tilbage til, hvorfor jeg blev glad for hr. Christian Wedell-Neergaards melding. Det er, fordi hr. Neergaard medgav det, og han sagde også, at hvis der ikke er en sammenhæng imellem de regionale udviklingsplaner og det, kommunerne laver, så kommer det ikke til at fungere. Jeg synes, det er et utrolig vigtigt politisk signal, der blev givet i dag. Jeg hørte også hr. Neergaard sige mere konkret, at han heller ikke mente, det var nok, at de kommunale udviklingsplaner ikke skulle stritte imod de regionale udviklingsplaner. Næh, de kommunale udviklingsplaner skulle understøtte de regionale udviklingsplaner.

Det er jeg enig med hr. Christian Wedell-Neergaard i. Vi kan jo stille – jeg er sikker på, at resten af oppositionen gerne vil være med – et fælles ændringsforslag til lovforslaget. Det er der hermed givet tilsagn om fra radikal side, for vi vil meget gerne ind at diskutere konkret med hr. Neergaards parti og med miljøministeren og med Venstre, om ikke det giver mening – Dansk Folkeparti var heller ikke afvisende, det glædede mig – at gå ind i de regionale udviklingsplaner og give dem lidt flere tænder, måske især på de områder, hvor det skriger mest til himlen, ikke at have det regionale perspektiv.

For vores vedkommende har vi meget fokus på det med naturbeskyttelsen og på det med det åbne land, som netop går på tværs af kommunegrænser næsten hele tiden. Hvis vi kunne gå ind der og sige, at der vil vi altså sikre sammenhængen, så synes jeg, at vi er kommet et langt stykke vejen.

Et andet område, som jeg gerne vil diskutere – det har vi ikke været så meget inde på under den her lovgivning – er økonomien i det. Det kunne være spændende at få miljøministerens vurdering af det, når det bliver hendes tur, for hvis de regionale udviklingsplaner skal batte noget, kræver det, det kan jeg forstå vi i hvert fald er enige med De Konservative om, at der er en sikker sammenhæng mellem de kommunale udviklingsplaner og de regionale udviklingsplaner, og at de kommunale udviklingsplaner understøtter. Måske kan vi oven i købet give de regionale planer flere tænder.

Men der er noget andet, der skal til, nemlig at regionerne får en eller anden form for handlekraft, en eller anden form for mulighed for at kunne prioritere forskellige delelementer i den regionale udviklingsplan. Derfor er det ikke ligegyldigt, hvordan økonomien bliver skruet sammen.

Kl. 15.10

Jeg ved ikke, om ministeren vil have mulighed for senere at fortælle os lidt om, hvorvidt det er sådan, at regionen får et samlet beløb til at lave regionale udviklingsplaner for, som man så kan prioritere, som man vil. Man kan altså sige, at det i vores region i høj grad handler om naturplanlægning, så det vil vi gerne bruge rigtig mange midler på. Eller bliver midlerne øremærkede på delområder? Får regionen en egentlig økonomisk prioriteringsmulighed og handlekraft på det her område? Det vil vi også lægge stor vægt på her, for ellers bliver det lidt et slag i luften, at man kan sidde og tegne en vision, men man har ingen som helst virkemidler til at realisere den.

Det er nogle af ting, som vi vil kigge meget på. Men som jeg startede med at sige: Vi synes lidt, at dette planlovforslag er naturstridigt, for det at planlægge er noget, der vedrører mere end en hundrededel af det danske land. Det er næsten umuligt ikke som minimum at anlægge et regionalt perspektiv. Det lyser også ud af lovforslaget selv og de her nye regionale udviklingsplaner.

Som det ligger nu, kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget, men vi vil opmuntret gå ind i forhandlinger i forsøg på at styrke den regionale planlægning og sikre sammenhængen mellem de kommunale udviklingsplaner og de regionale udviklingsplaner.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går til næste ordfører. Det er SF's ordfører, hr. Steen Gade.

Steen Gade (SF):

Der er af andre ordførere henvist til Strukturkommissionens betragtninger om nødvendigheden af regional planlægning, og jeg kan også gøre opmærksom på samme Strukturkommissionens beskrivelse af, hvad man drøfter i vores nabolande Norge, Sverige, Finland og England. De beskriver, at man netop der er i gang med og har fokus på at etablere en regional planlægning, der koordinerer de statslige interesser og samordner kommunale planer i disse lande. Det er i hvert fald en interessant indgang til det her, at en række af de lande, vi sammenligner os med, faktisk ønsker at styrke det regionale planlægningsniveau. Hvad gør vi så i Danmark, som måske med lidt held og lidt forskellige ting faktisk kom til at få et planlægningsinstrument, som var vældig fremsynet, da det kom, og som også har givet gode resultater?

For nu ikke at blive beskyldt for, at jeg synes, at ingenting skal laves om, så er jeg da helt, helt enig i at gøre planlægningsinstrumentet mere strategisk. Så det er ikke konflikten her. Heller ikke, at der også kan fremføres noget kritik om, at der har været noget måske lidt statisk i den måde, vi har kørt det på før. Det, der alligevel får mig til at sige, at det her er rigtig dårligt og et af de dårligste blandt de lovforslag, vi arbejder med her, er, at man tror, at man kan lave en eller anden type planlægning for alvor på det kommunale niveau, altså at man flytter det derover. Det er ikke interessant i en planlægningsammenhæng, og der er jeg enig i det, hr. Martin Lidegaard har sagt lige før. Det skal jeg ikke gentage.

Derimod har vi brug for et regionalt udviklingsniveau, hvis der f.eks. skulle komme noget ud af et område, som statsministeren gjorde meget ud af under valgkampen, altså fremtidig beskæftigelse og alle de der ting. Så er det helt afgørende, at de afgørende elementer i miljøpolitikken, råstofudvinding, lokalisering af industrier, udflytning af uddannelse osv. hænger nøjesammen, og at det binder, hvis det skal være effektivt. Det er jeg fuldstændig sikker på, og det er også derfor, jeg ikke kan komme til anden konklusion, end at når man har lavet det nuværende forslag i det her med udviklingsplaner, er det forsøg på at reparere på noget, man godt har kunnet se var for dårligt. Man skal ikke have

skældud for, at man begynder at reparere. Problemet er bare, at man først har en tankegang, der forringer det ganske katastrofalt, og så prøver man at reparere det en lille smule.

Jeg mener, at vi skal have bindende planer regionalt. Jeg mener også, at vi, for at det her virker, er nødt til på en måde at have hele miljøområdet ind. Og så er det jo, jeg kolliderer med den tankegang, det her projekt bygger på.

Kl. 15.15

Jeg kan nævne – det er nævnt af andre ordførere, men jeg vil også gøre det – at vi på en måde nu risikerer kun at få planlægningsfokus på den natur, som er udpeget på internationalt plan, hvor ministeren vil være inde i billedet, men ikke i tilstrækkelig grad har sikkerhed for, at den sammenhængende natur, som trods alt er over 90 pct. af Danmarks natur, ikke bliver ordentligt varetaget, efter at opgaverne er lagt ud til kommunerne. Det mener jeg er et problem, og det er også et problem, at mange ting som f.eks. vindmølleplacering skal ske i kommunal sammenhæng.

Jeg kunne høre på Det Konservative Folkepartis ordfører, at med hensyn til de regionale udviklingsplaner kan staten godt blande sig i en række sager, og det kan jeg også godt se. Men jeg synes da, det kunne være interessant at vide i det fortsatte arbejde, i hvor stor udstrækning forslagsstillerne, altså regeringen, forestiller sig at staten skal tage meget aktiv del i at lave disse regionale udviklingsplaner. Jeg ved ikke, om jeg kan lide det som sådan, men jeg synes, det vil være en interessant ting at få på bordet for at finde ud af, hvordan vi måske kan reparere en smule på forslaget.

Så vil jeg nævne hovedstadsområdet, som også blev nævnt af den konservative ordfører. Her har vi vel hele vejen rundt et problem angående det politiske ejerskab til det, der skal laves i hovedstadsområdet. Igen synes jeg, at man her er i gang med at reparere på en konstruktion, som man godt kan se ikke er holdbar. Jeg ved ikke, om den kan forbedres, men jeg kan i hvert fald her ved førstebehandlingen kun sige, at jeg synes, vi har en konstruktion, som mangler et kraftigt politisk ejerskab. Det er også noget, vi må kigge igennem i udvalgsbehandlingen.

Konklusionen er, at jeg egentlig synes, forslaget er ret ringe, og jeg vil gerne se, om vi kan lave nogle små reparationer. Det fører nok ikke til, at vi vil stemme for den samlede konstruktion, men jeg vil gerne medvirke til at forbedre det i udvalgsarbejdet, hvis vi ikke kan nå det op-

timale mål, som er at overbevise regeringspartierne om, at der faktisk skal satses på en regional planlægning.

Per Clausen (EL):

Der har såmænd været perioder i denne debat, hvor jeg er blevet grebet af optimisme og et meget, meget positivt livssyn. Det var under den megen debat, der var om nødvendigheden af en strategisk planlægning, at planlægningen skal spille en rolle, og at der er brug for både en landsdækkende, regional og kommunal planlægning. Den diskussion synes jeg faktisk var udtryk for, at man ville gå en vej, hvor man i stedet for bare at lade tingene ske vil forsøge at påvirke udviklingen gennem politiske og administrative beslutninger. Alt andet lige ville det være godt, også fordi det næste skridt jo så ville være at snakke lidt om, hvad den strategiske planlægning skulle indeholde. Den kunne, som hr. Steen Gade var inde på, bl.a. handle om at få lavet en samlet, landsdækkende plan for naturen i Danmark, en samlet, landsdækkende plan for, hvordan vi sikrer en bæredygtig udvikling i Danmark, og i forlængelse af det nogle regionale og kommunale planer, som tog udgangspunkt i de overordnede planer.

Desværre må man sige, at glæden var præget af det, man kalder en meget effektivt fungerende korttidshukommelse, for jeg så helt bort fra, hvad det er for et lovforslag, vi er i gang med at drøfte i dag, og så er det jo nok ikke klogt at opretholde den holdning.

Hvis man ser på lovforslaget, som det ligger her, er det et forslag, hvor regeringen under dække af at ville forenkle afmonterer et led i planprocessen, som faktisk hver eneste dag i dagens Danmark viser sin berettigelse, nemlig en forholdsvis stærk regional struktur med økonomi og en direkte politisk valgt ledelse, der i dialog og modspil med kommunerne er i stand til at sikre, at Danmark rent planlægningsmæssigt ikke bliver et kludetæppe med en art herredsstruktur, hvor de helt lokale interesser dominerer, ganske vist i konflikt eller samspil, eller hvad man skal kalde det, med de statslige myndigheder.

KL. 15.20

Det er rigtigt, som nogle siger, at kommunerne er gode til mange ting, og de ligger jo også tættere på borgerne end både amterne, staten og EU. Men vi ved jo også, at tætheden og nærheden har nogle begrænsninger i sig, for hvis det var sådan, at nærhed var det vigtigste kriterium,

var der jo ingen grund til at kræve, at kommunerne skulle være større, og det er jo en vigtig del af denne reform.

Jeg mener sådan set, at det kræver meget viden at kunne overskue regionale problemstillinger og tage et ligevægtigt hensyn til lokale og regionale interesser – ja, det kræver såmænd ikke bare viden. Indimellem kræver det jo, at man skal sætte sig ud over sine egne umiddelbare interesser, og det kan måske indimellem være svært, også for kommuner. I hvert fald er der mange eksempler på, at kommunerne strækker loven.

De ønsker, der har været om nyudpegnings af sommerhusområder, har i hvert fald i den del af landet, jeg kommer fra, nemlig Nordjylland, været præget af megen fantasifuldhed, og jeg er glad for, at det var miljøministeren og ikke de lokale kommunalpolitikere, der skulle bestemme, hvad der kunne lade sig gøre. Det er ét eksempel, men vi har set en lang række andre projekter af kommunal karakter, som har været præget af nogle meget kortsigtede erhvervsmæssige interesser og i hvert fald ikke har kunnet ses i sammenhæng med en regional planlægning.

Man kan sige, at med både dette og andre lovforslag på området får staten en slags overdommerrolle. Det er selvfølgelig godt nok, hvis man er bekymret for, at kommunerne vil komme til at se lidt for snævert på tingene ud fra et ønske om givetvis at varetage de lokale borgeres interesser. Men jeg tror altså, det bliver lidt tungt med den demokratiske dialog, og jeg tror faktisk også, at det bliver lidt tungt med en dialog med et regionsråd, der skal lave såkaldte udviklingsplaner, for hvis man skal have dialog med en part, som på en række områder hverken har økonomi eller ekspertise til at spille pingpong, hvor interessant er det så? Finder man så ikke nogle andre at have en dialog med?

Vi er i Enhedslisten stærkt bekymrede over det tomrum, som opstår mellem de statslige interesser og den regionale udvikling, som ministerens planer formodes at afspejle, og kommuneplanerne. Sammenhængskraften på det regionale niveau vil faktisk, ikke mindst når regionerne ændres fra amter til langt større regioner, kræve en lang række tiltag, som vi ikke synes bliver gjort med lovforslaget.

Med hensyn til hovedstaden fremgår det klart af forslaget, at regeringen anerkender, at der er et stærkt koordineringsbehov. Det er givetvis rigtigt, og det vil altså sige, at der i dele af landet er meget stærke behov for klare retnings-

linjer, og derfor kunne det godt være interessant her i debatten i dag at få et svar på i hvert fald et enkelt eller to spørgsmål, bl.a. om det statsnærhedsprincip, som indtil nu har været dominerende i planlægningen, stadig skal gælde. Jeg ved godt, at ministeren vil sige, at det handler om rammer og alt muligt, men jeg har det nu sådan, at jeg har lidt svært ved at snakke om rammer uden indimellem at se på, hvad det er for nogle problemer, der skal løses.

Regionerne skal lave nogle regionale udviklingsplaner, og de har efter min opfattelse en mærkværdig status. De kommunale planer må ikke stride mod de regionale udviklingsplaner, men kommunerne er på den anden side heller ikke forpligtede til at støtte dem. Debatten i dag har vist, at det giver anledning til noget forvirring om, hvorvidt forslaget virkelig er et forsøg på at lave et nyt, strategisk planlægningsinstrument, eller det er et forsøg på at lappe på eller skjule nogle skader.

Man kunne næsten sige, at som lovforslaget er formuleret, kan planerne kun betragtes som vejledende. Man må ikke udtale sig præcist om konkrete lokaliteter, og regionernes ressourcer til at lave et fornuftigt plangrundlag er yderst begrænsede, fordi specialisterne i natur- og miljøbeskyttelse, vej- og trafikstruktur og en lang række andre områder ikke længere findes på regionalt niveau.

Herudover skal de regionale udviklingsplaner baseres på en række andre planer, bl.a. erhvervsudviklingsplaner, som er lavet i såkaldte vækstfora. Diskussionen om vækstfora ligger selvfølgelig i et andet regi i forbindelse med et andet lovforslag, men jeg vil alligevel sige, at det er lidt bemærkelsesværdigt, at disse fora skal bestå af udpegede og ikke af valgte personer, og de personer får i en vis udstrækning faktisk større magt og indflydelse på planlægningen end de politisk valgte medlemmer af regionsrådet. Det synes jeg sådan set er en lille smule bemærkelsesværdigt.

Jeg har tidligere i dag været lidt inde på VVM-undersøgelserne, som bliver udlagt til kommunerne. Det er efter min opfattelse et grundlæggende problem, at der vil være masser af miljøproblemer, som ikke kommer til VVM-undersøgelse, fordi problemerne ligger i en anden kommune og skal løses her. Derfor er det et problem, at man ikke *skal*, men kun *kan* inddrage regionale hensyn, når VVM-undersøgelserne skal placeres.

Alt i alt må jeg sige, at der er alt for mange kedelige ting i lovforslaget til, at en indimellem positiv debat om planlægningens rolle i det danske samfund kan få mig til at tro på, at Enhedslisten kan ende med at stemme for det.

Kl. 15.25

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Så er ordførerrækken slut, og det er miljøministeren.

Miljøministeren (Connie Hedegaard): Allerførst tak for ordførernes forskellige kommentarer, som jo har lagt op til, at vi kan få et grundigt udvalgsarbejde.

Lovforslaget rummer, som det ganske rigtigt er blevet nævnt mange gange, nogle ganske væsentlige ændringer af det plansystem, vi kender i dag. Kommunerne får med reformen en helt central rolle i den fysiske planlægning, idet de overtager hovedparten af de nuværende regionplanmyndigheders opgaver på området.

Regionplanerne, som vi kender dem, afskaffes. Kommuneplanerne bliver derfor mere omfattende og skal omfatte forhold i både byerne og det åbne land. Kommuneplanerne bliver dermed også grundlaget for kommunernes administration af landzonereglerne i planloven og udøvelsen af de nye kommunale kompetencer inden for sektorumlovgivningen, som følger af kommunalreformen. Kommunerne får altså mulighed for at fastlægge målene for udvikling i hele kommunen og for at gøre deres administration af tilladelser, dispensationer og godkendelser i henhold til lovgivningen og handlingsplaner efter miljømålsloven og naturforvaltning osv. i det åbne land ret detaljeret.

Efter lovforslaget er det f.eks. kommunerne, der bestemmer, hvilke arealer der skal overføres fra landzone til byzone. Det har indtil nu været en del af regionplanlægningen, men regeringen forventer, at de nye, større kommuner med styrket faglig kompetence vil kunne håndtere denne nye opgave fuldt tilfredsstillende. For borgere og virksomheder vil det betyde en forenkling, fordi de ikke længere også skal orientere sig i regionplanen for at få overblik over planlægningen for arealanvendelsen i kommunen. Kommuneplanen bliver altså det samlede dokument, hvor borgere og virksomheder kan finde alle regler og krav til arealanvendelsen i deres kommune, og det giver efter regeringens opfattelse en god mulighed for at gøre planlægningen mere nærværende.

Planlægningsspørgsmål skal også i fremtiden behandles i forbindelse med kommunens fremlæggelse af en strategi for kommuneplanlægningen og i forbindelse med den offentlige fremlæggelse af selve kommuneplanforslaget og selvfølgelig også i forbindelse med en senere lokalplan. Det skal understreges her, at staten har pligt til at påse, at kommuneplanerne er i overensstemmelse med de overordnede planlægningsinteresser. Også her gælder fuldstændig det samme som for det lovforslag, vi havde til behandling tidligere: Der sker en bevægelse begge veje, mere centralisering på den ene side og mere decentralisering på den anden side.

Hr. Torben Hansen var meget bekymret over, hvorfor vi ikke i denne sammenhæng, når vi nu har fat i planloven, også kunne kigge på byggeri i det åbne land osv. Jeg vil bare sige, at det ligger i hele processen i forbindelse med kommunalreformen, at vi har valgt – i gåseøjne – kun at medtage det, der har med det administrative i forbindelse med kommunalreformen at gøre, i de 49 lovforslag, som der er fremsat som følge af reformen. Hvis vi havde brugt anledningen til at ændre alle mulige andre ting med de samme lovforslag, kan enhver se, at vi aldrig ville blive færdige med kommunalreformen, men det er jo ikke ensbetydende med, at vi ikke kan vende tilbage til problemstillinger angående landzone, problemstillinger angående det åbne land, hvor vi i løbet af april måned får et bedre overblik, efter at AKF har afsluttet sin undersøgelse, og problemstillinger angående detailhandelen. Alle disse og mange andre interessante ting kan vi vende tilbage til.

Med forslaget vil VVM-opgaverne i fremtiden som udgangspunkt også blive varetaget af kommunalbestyrelserne, og VVM-pligtige anlæg vil kræve et tillæg til kommuneplanen. Opgaverne vil altså kunne løses i samspil med miljøgodkendelser, landzonetilladelser og forvaltningen af naturbeskyttelsesloven, som også vil blive placeret i kommunerne, så der kommer altså faktisk en slags sammenhæng i tingene. For enkelte projektyper vil det dog være sådan, at miljøministeren må påtage sig opgaven med VVM som følge af, at det kan være et projekt, der har meget stor udstrækning eller meget stor kompleksitet. Det kan være ved anlæg af veje, jernbaner og forskellige virksomheder, der udgør en vis risiko, at ministeren skal udarbejde VVM, og også sager om godkendelse af særlig forurenende virksomheder, f.eks. efter miljøbeskyttelsesloven, skal behandles af staten.

Kl. 15.30

Hovedstadsområdet indtager, som mange har været inde på, i planlægningsmæssig henseende en særstilling. Der er tale om et byområde med sammenhængende bolig- og erhvervsområder og fælles regionale friluftsområder og grønne områder på tværs af kommunegrænserne, og lovforslaget indeholder også i lighed med tidligere planlove særlige bestemmelser for planlægningen i hovedstadsområdet. Disse bestemmelser vil sikre, at hovedstadsområdet fortsat udvikler sig i overensstemmelse med fingerprincippet, som jo har været grundlæggende for byudviklingen i området i mere end 50 år.

Det forudsættes, at byudviklingen sker i forbindelse med de vej- og banebetjente fingre, og at de grønne kiler mellem fingrene fortsat sikres som rekreative områder. Det er der meget stor bevågenhed omkring, og som lovforslaget er formuleret, skal de ting selvfølgelig fastholdes, også i det fremtidige system. Det er forudsat, at konkretiseringen af principperne vil ske i en dialog mellem kommunerne og de statslige myndigheder, og kommunerne skal ligesom i det øvrige land selv udarbejde deres kommuneplaner på baggrund heraf. Det er regeringens opfattelse, at der hermed er skabt et tilstrækkelig fleksibelt system, der gør det muligt at fastholde kvaliteterne i den hidtidige planlægning og samtidig i dialog med kommunerne gøre det muligt at videreudvikle hovedstadsområdet som et vel fungerende byområde.

Mange har været inde på, og det er jo også rigtigt, at lovforslaget indeholder en helt ny plantype, nemlig den regionale udviklingsplan, som skal udarbejdes af regionsrådene. Udviklingsplanen vil ikke være en konkret plan for anvendelsen af de enkelte arealer i regionen, sådan som vi kender det fra de nuværende regionplaner, der jo er meget, meget detaljerede helt ned på enkeltarealplanet. I stedet skal den regionale udviklingsplan tegne en overordnet og langsigtet strategi for regionens udvikling inden for en række højt prioriterede emner: byer, landdistrikter, udkantsområder, natur og miljø; erhverv, beskæftigelse, turisme, uddannelse og kultur. På en lang række felter skal den strategiske udviklingsplan gøre sig nogle tanker og komme med visioner for, hvordan området skal udvikle sig i fremtiden.

Mange har sagt noget meget kritisk om det, og hr. Torben Hansen var meget bekymret ved sin oplæsning af sektorkapitlet i Strukturkommissionens rapport om, at der stadig væk er be-

hov for regional planlægning. Jeg vil sige til hr. Torben Hansen og Socialdemokratiet: Ja, det er der da, og det er jo derfor, vi skal have en strategisk udviklingsplan. Det er et nyt værktøj, men det betyder ikke, at der ikke skal planlægges regionalt.

Jeg har hæftet mig ved, at da Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg var på besøg hos Amtsrådsforeningen den 16. marts – der var vist ikke så mange, der deltog – blev planloven også kort nævnt i præsentationen, og hvis jeg omvendt må læse op, hvad der blev sagt om den sag, blev der bl.a. sagt fra Amtsrådsforeningens formands side:

»Jeg har kort nævnt de regionale udviklingsplaner. Jeg vil gerne understrege, ...« – og det kommer altså fra Amtsrådsforeningen, som står for de nuværende regionplaner og jo ikke ligefrem er den største fan af kommunalreformen – »... at vi hilser indførelse af regionale udviklingsplaner velkommen. Vi er indforstået med, at der er tale om strategiske udviklingsplaner, og er enige i, at det er den helt rigtige vinkel. Det er ikke længere på det regionale niveau, at der skal føres arealbogholderi.«

Det er da alligevel en slags anerkendelse af det nye planlægningsinstrument, der lægges op til her, fra det, man vel nok ellers kan kalde kommunalreformens stærkeste kritiker.

Den regionale udviklingsplan indebærer altså ikke en detailstyring af kommunernes planlægning, men er et udtryk for en samlet og fælles regional strategi for udviklingsinitiativerne i regionen. Samarbejdet mellem kommuner og regionsråd bliver altså afgørende for at sikre overensstemmelse mellem kommuneplanerne og den regionale udviklingsplan og dermed den fremtidige udvikling af regionen, og for at sikre den overensstemmelse lægger lovforslaget også op til, at der skal være en løbende dialog mellem kommunerne og regionerne om de regionale udviklingsplaner, især i de kontaktudvalg, der vil blive oprettet. Den regionale udviklingsplan kan altså i høj grad karakteriseres som et fælles projekt mellem kommunerne i området, erhvervslivet i området, vækstforaene og regionsrådet.

På grund af den overordnede, generelle karakter af den regionale udviklingsplan vil den også få betydning som bidrag til grundlaget for så vel landsplanlægningen som kommuneplanlægningen. Her vil jeg lige, jævnfør den diskussion, der har været her i eftermiddag, gøre opmærksom på, at regionsrådene jo kan gøre indsigelse mod en kommuneplan, hvis en konkret

disposition direkte modvirker den ønskede udvikling, og hvis man har en sådan begrundet indsigelse fra regionsrådet side, kan kommuneplanen ikke vedtages.

Kl. 15.35

Som følge af den ændrede opgavefordeling får staten med lovforslaget en mere aktiv rolle i arbejdet for at sikre de overordnede planhensyn. Lovforslaget sigter jo i den grad på at styrke landsplanlægningen, herunder landsplanredigelsen, der fremover især vil være rettet mod den regionale udviklingsplanlægning og kommuneplanlægningen. Staten får også pligt til at påse, at kommunerne og regionerne i deres planlægning respekterer overordnede interesser, og staten får til opgave at gøre indsigelse, når planlægningen måtte stride mod disse interesser. Efter lovforslaget fastsætter ministeren endvidere regler for beliggenheden af større butikker og større butiksområder uden for bymidten og for beliggenheden af de centrale byområder i hovedstadsområdet, så det er altså ikke sådan, at der bliver lagt op til, at kommunerne fremover bare fuldstændig kan skalte og valte med planlægningen. Det er et fortegnet billede.

Jeg tror, det var hr. Steen Gade, der var inde på, at han slet ikke tror, at planlægning og kommuner kan hænge sammen, fordi de ligesom ikke har noget med hinanden at gøre, så det er en opgave, kommunerne slet ikke kan tage sig af. Her må man sige, at det dog immervæk er en opgave, som kommunerne allerede i dag har i rigt mål.

Endelig etableres der en overgangsordning, hvorefter de nuværende regionplanmyndigheders kommende regionplaner 2005 vil få en bindende virkning. De skal herefter fungere som de samlede, overordnede retningslinjer for kommunernes planlægning og administration i overgangsperioden, indtil kommunerne har opdateret deres kommuneplaner efter de nye regler.

Det er det sidste, jeg vil sige i denne omgang, og så håber jeg ellers, vi kan få en god og konstruktiv drøftelse af forslaget i det kommende udvalgsarbejde. Jeg tager også mange af de bemærkninger, der er faldet, som udtryk for, at man er meget indstillet på at gå ind i den proces.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg tror, ministeren har forstået debatten meget forkert, hvis hun mener, at vi er stærkt imod planlægning på det regionale niveau og de regi-

onale udviklingsplaner. Tværtimod vil vi, medmindre hun betragter det som for konservativt, meget gerne hjælpe ministeren med at styrke de regionale udviklingsplaner og styrke den sammenhæng mellem de kommunale og de regionale udviklingsplaner, som er hele forudsætningen for, at det går, som ministeren gerne vil have, nemlig at det bliver mere enkelt for borgeren; at der kun er én dør ind, og at man ikke skal forholde sig til tre forskellige myndighedsniveauer osv.

Derfor er jeg utrolig spændt på at høre, om ministeren er med på det, som hendes partifælle tilkendegav, og som Dansk Folkeparti har vist sig åbne for at diskutere, nemlig at vi forsøger at styrke de regionale udviklingsplaner, ved at de kommunale udviklingsplaner skal understøtte de regionale udviklingsplaner, og vi måske kan finde nogle afgrænsede områder, hvor de bliver mere bindende.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg beklager, at jeg har bragt ordet konservativ i spil. Jeg tror, det er tredje gang i dag, hr. Martin Lidegaard er vendt tilbage til det, så det slår åbenbart lidt hårdt. Men så slemt er det altså slet ikke ment fra min side.

Jeg tror bare, det er vigtigt, at vi har en fælles forståelse af, hvad de regionale udviklingsplaner rent faktisk kan, sådan som det er lagt op til her. De er ikke tandløse – det tror jeg også hr. Martin Lidegaard vil nå til erkendelse af, når vi kommer længere ned i tingene – og der er også sat en række ressourcer af til at understøtte de regionale udviklingsplaner. Jeg dyrker meget gerne hvordan og hvorledes videre i arbejdet sammen med hr. Martin Lidegaard.

Så vidt jeg kan forstå, er der stadig nogle udestående tekniske forhandlinger om økonomien og sådan noget. Men hvis man regner det hele sammen – kulturområderne, uddannelser, miljø osv. osv. – når man med forbehold for det helt præcise tal frem til, at regionsrådene vil råde over op mod 300 mio. kr. til at understøtte de regionale udviklingsplaner. Der er altså mulighed for at gøre det, som også hr. Christian Wedell-Neergaard var inde på.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Når jeg vender tilbage til ordet konservativ, er det kun, fordi jeg synes, det er pudsigt, at det er et skældsord i miljøministerens mund. Det un-

derstøtter en mistanke, jeg længe har haft om, at miljøministeren måske i virkeligheden befinder sig i en helt forkert regering, men det skal jeg slet ikke underholde nærmere med her.

Jeg glæder mig over, at vi er enige om, at de regionale udviklingsplaner skal være alt andet end tandløse. De skal tværtimod have noget pondus, og så lad os diskutere, hvordan vi kan give dem det.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge miljøministeren om de 300 mio. kr., man samlet set får på regionalt niveau til regionale udviklingsplaner. Kan der disponeres frit over dem, kan kommunerne selv sige, at nu vil de virkelig prioritere miljøområdet eller kulturområdet de næste 3 år og gøre en særlig indsats for planlægningen her? Det er noget af det, vi har meget svært ved at se, og vi er meget spændt på, hvordan man skal læse forslaget, for jo større frihed og handlekraft regionerne får, desto bedre synes vi det er. Derfor er vi lidt bekymrede over den meget stramme habit, som vi indtil nu har hørt regionernes økonomi skulle klædes i.

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg må sige, at det ligger mig meget fjernt at skælde hr. Martin Lidegaard ud, og konservativ er bestemt ikke et skældsord. Vi har så kort taltid her, at der ikke er tid til den meget interessante diskussion, vi ellers kunne få, så den må vi desværre gemme til en anden gang.

Jeg opfatter det ikke som en meget stram habit, for det nye er jo, at den regionale udviklingsplan f.eks. kan bestemme, at i dette område i vores region skal vi styrke turismen, og i dette område vil vi placere nogle teknologiske virksomheder eller andet. I dag er arealændelsen detaljestyret, så man siger, at der skal der ligge den og den type virksomheder, men fremover bliver der mere dialog med kommunerne i området om, hvordan og hvorledes det skal gøres, når der skal være turisme, eller der skal være en nationalpark, eller hvad det nu kan være.

Der er mange ting, som kan drages ind i den mere visionære diskussion om, hvad man vil udvikle i sit område, så jeg betragter det som næsten alt andet end en stram habit. Det, vi har i dag, kan man sige er en stram habit, for her er der styring helt ned på det enkelte areal. Det er sådan set et helt anderledes løst instrument, man får, men det betyder ikke, at det er tandløst.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Ministeren citerede mig for at mene, at kommunerne ikke kan tage sig af planlægning. Hvis jeg virkelig har sagt det, var det da dumt, for det mener jeg ikke.

Jeg tager ordet på grund af ministerens henvisning til Amdsrådsforeningen. Jeg er en af de tre, der var med til mødet, og Amdsrådsforeningens synspunkter om planloven må vel ses i sammenhæng med, at de f.eks. også siger, at det ikke kan anbefales at splitte de faglige kompetencer i amternes forvaltning og sprede dem så meget, at de nye enheder ikke bliver fagligt bæredygtige, fordi det vil gå ud over den danske miljøforvaltning. Amdsrådsforeningens formand sluttede faktisk med at sige, at han gerne ville understrege, at han havde talt om anbefalinger til at lappe på de fremsatte lovforslag.

Jeg siger det bare til orientering og måske for at hindre et alt for stort misbrug af Amdsrådsforeningen, som jo stort set er ganske kraftigt imod reformen, men samtidig er konstruktiv og sådan set leverer bud på, hvordan man kan lappe på det, regeringen fremlægger her. Vi vil gerne være med til at få nogle af de ting, der skal lappes, på dagsordenen, også nogle af dem, Amdsrådsforeningen har stillet forslag om, og jeg synes måske, den vinkel kunne være mere interessant.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Det var altså næsten hele afsnittet om planloven, jeg læste op, men det er nu ligegyldigt.

Amdsrådsforeningen er selvfølgelig en af dem, der er kritisk over for en reform, der nedlægger amterne; selvfølgelig er den det. Det fremgår også af resten af papiret, og derfor er det også lidt iøjnefaldende, at lige præcis om planloven og de strategiske udviklingsplaner, vi diskuterer lige nu, udtaler Amdsrådsforeningens formand sig faktisk ganske rosende. Det er den reelle sammenhæng, og det vil enhver, som læser det, kunne forvise sig om.

Men dermed være selvfølgelig ikke sagt, at de faglige miljøer ikke er vigtige, og det er også derfor, at f.eks. Landsplanafdelingen under Miljøministeriet bliver betragteligt styrket, og at landsplanredegørelserne bliver betragteligt styrket. Jeg er fuldstændig enig med hr. Steen Gade i, at hvis det kun gik den ene vej, så man lagde meget mere ud til kommunerne og ikke havde

en modsatrettet bevægelse, der sikrede, at der stadig er en stat, der tager sig ganske nøje af de overordnede interesser, ville balancen tippe. Det er derfor, begge dele er en del af lovforslaget, og at der bliver et styrket miljø i Landsplanafdelingen for at sikre den statslige planlægning, endda et betydeligt styrket fagligt miljø.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Vi kan jo selvfølgelig på anden vis finde ud af, om Amdsrådsforeningen er helt ukritisk over for planloven. Jeg tror da nok, at den lige netop er optaget af, at det faglige miljø fungerer.

KL 15.45

Egentlig vil jeg bare sige til ministeren, at hun sådan set også kunne have citeret mig. Jeg går også ind for strategisk miljøplanlægning. Så de ændringer i måden at gå til det på vil jeg faktisk støtte. Det, jeg er meget skeptisk over for, er, at vi netop ikke har et system, hvor vi for alvor får det hele med, og at vi ikke kan gøre dem bindende, og at vi ikke har miljø ordentligt forankret på det regionale niveau.

Hvis de ting var på plads, ville jeg jo sige, det var fuldstændig perfekt, men det er de andre fejl, som gør, at jeg bliver nødt til at opfatte det som en slags reparation, at man laver det her.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Sådan opfatter jeg det jo selvfølgelig ikke, men jeg synes, at det, hr. Steen Gade siger om, at vi kan dyrke det med det bindende videre, er godt. Det vil jeg gerne være med til, for som sagt, hvis man går ned i det, er det altså sådan, at hvis en kommune planlægger i åbenlys modstrid med en strategisk udviklingsplan, kan der gøres indsigelser, og så skal kommuneplanen laves om. Men lad os sammen i det videre arbejde dyrke, hvad det er for en hånd i hanke, hvilke instanser har i processen undervejs.

Herméd sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigel-

se, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 91: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår organiseringen af myndigheder m.v.).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard).

(Fremsat 24/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Taletiden er efter aftale fastsat til 10 minutter for ordførere, står der på mit papir, og jeg skal lige for god ordens skyld sige, at det ikke betyder, at man skal tale 10 minutter, det er maks. 10 minutter.

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er Venstres ordfører, hr. Eyvind Vesselbo.

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

Dette lovforslag er et forslag om ændring af miljøbeskyttelsesloven. Opgaverne under miljøbeskyttelsesloven er i dag altovervejende fordelt imellem amt og kommune. Det er sådan, at det er miljøministeren, i praksis Miljøstyrelsen og Miljøklagenævnet, der er klagemyndighed.

Dette lovforslag betyder, at hovedparten af amternes opgaver overføres til kommunerne, der således bliver hovedindgangen på miljøbeskyttelseslovens område. Der er dog nogle af opgaverne, og det er nogle af de tungeste miljøopgaver, som overføres til staten. Fra amterne til kommunerne overflyttes hovedparten af amternes ansvar for grundvandsbeskyttelse, vandindvinding og spildevandsudledning. Endvidere overføres størstedelen af amternes beføjelser med hensyn til godkendelse og tilsyn med forurenende virksomheder.

Men ligesom ved en række af de andre lovforslag er der også nogle områder, som overflyttes fra amterne til staten, og det drejer sig om den generelle overvågning af miljøtilstanden, om miljøgodkendelse af de miljømæssigt set

tungeste virksomheder – og det bliver fastlagt igennem en bekendtgørelse – og tilsynet med de virksomheder og så endelig tilsyn med alle kommunale spildevandsudledninger og visse kommunale affaldshåndteringsanlæg.

Desuden får regionsrådene, som vi jo nævnte i det tidligere lovforslag, en beføjelse til inden for miljøbeskyttelseslovens formål at give tilskud til projekter, der bidrager til at realisere den ønskelige fremtidige udvikling, som beskrevet i den regionale udviklingsplan.

I forbindelse med ministerens overtagelse af arbejdet med miljøgodkendelse af en del af de tungeste virksomheder, som indtil nu har hørt under amterne, er mulighederne for call in udvidet, således at systemet bliver mere fleksibelt.

Ved lovforslaget lovfæstes det nu, at klage over påbud efter § 42 ikke kan afskæres, når afgørelsen vedrører kommunens egne virksomheder. Og endelig ændres klage reglerne, så miljøministeren ikke længere er klageinstans, og Miljøankenævnet behandler alle de sager, hvor der i loven er klageadgang.

Dette lovforslag bringer nu også det her område på plads i den store kommunalreform, og derfor vil arbejdet med at få det politisk behandlet nu gå i gang, og vi håber, at vi får en god og saglig behandling af lovforslaget ligesom af de andre.

Kl. 15.50

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg lagde mærke til, at ordføreren slet ikke gjorde noget ud af, hvorfor det var så fantastisk, at kommunerne nu skal overtage stort set samtlige forurenende virksomheder og miljøgodkendelse heraf i det her land. 4 pct. overføres til staten, det er meget få. Så kommer der 2.000 af de meget forurenende virksomheder, der overføres til kommunerne fremover.

Kan Venstres ordfører ikke forklare mig, om Venstre stadig væk går ind for det, der hedder armslængdeprincippet, et princip, der betyder, at det er nødvendigt med en vis afstand mellem de virksomheder, eller hvem det nu ellers er, sagen omhandler, og så dem, der skal sidde og træffe beslutningen på deres vegne? Der skal simpelt hen være en afstand, så det er uvildige myndigheder, der ikke er alt for tæt på dem, der skal have tilladelsen, dem, der skal kontrolleres, som træffer afgørelsen.

Kan Venstres ordfører se, at hvis man stadig væk går ind for, at der skal være den her afstand